

Parlamentná rozprava k novele zákona o prokuratúre**Žitňanská, Lucia, 2011.03.22 15:20 - 15:27**

Ďakujem pekne za slovo pán predseda. Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, pred nedávnom ste tu v tejto snemovni schválili naozaj dôležité zmeny v justícii a dali ste svojim hlasovaním zelenú najväčšiemu otvoreniu justície verejnej kontrole. Dali sme tým spolu ľuďom jasný signál, že konečne svitá na lepšie časy aj pre súdnictvo, pre poctivých sudcov, pre bežných ľudí, ktorí sa dennodenne na súdy obracajú. Chcem povedať, že dôveryhodný a efektívny justičný systém je pre túto vládu jednoznačnou prioritou avšak preto, aby sa ľudia domohli spravodlivosti, mohli veriť spravodlivosti a dôverovali nášmu justičnému systému ako celku je treba zmeniť pomery nielen na súdoch, ale trúfam si povedať po 20 rokoch pustiť aj trochu čerstvého vzduchu a svetla aj do prostredia prokuratúry. Preto vláda predkladá návrh zákona, ktorého hlavným cieľom je otvorenosť a transparentnosť prokuratúry ako aj zvyšovanie jej dôveryhodnosti v očiach verejnosti. Prichádzame s návrhom, ktorý vytvára legislatívne podmienky pre zlepšenie reálneho inštitucionálneho fungovania prokuratúry vrátane zvýšenia procesnej nezávislosti prokurátorov.

Nie náhodou som spomínala zmeny v súdnictve, pretože návrh ktorý predkladám dnes má so zmenami v súdnictve veľa spoločné. Aj prokuratúru rovnako ako súdy otvárame kontrole verejnosti. Ja som presvedčená o tom, že je naozaj najvyšší čas, aby nielen súdy, ale aj prokuratúra skladala účty verejnosti, komu inému, keď nie verejnej kontrole.

Som presvedčená o tom, že rovnako ako pri súdoch, aj na prokuratúre je potrebné odstrániť priestor a popretfhať lokálne väzby, preto navrhujeme zaviesť funkčné obdobie pre vedúcich prokurátorov krajských a okresných prokuratúr. Zároveň tak ako na súdoch, títo prokurátori, vedúci prokurátori budú do týchto pozícií vyberaní na základe výberových konaní.

Rovnako ako v súdnictve nastal čas aj na prokuratúre pre otvorené výberové konania na prokurátorov. Tak ako pri výbere sudcov aj pri výbere prokurátorov by myslím sme mali skončiť s tajnosťami, špekuláciami, pochybnosťami pri obsadzovaní miest prokurátorov, preto navrhujeme obdobným modelom ako na súdoch, aby prokurátorov nevyberali len prokurátori, aby celý proces bol otvorený, verejný a transparentný.

Nielen rozhodnutia súdov, ale som presvedčená, že aj rozhodnutia prokuratúry, najmä ak ide o konečné rozhodnutia vo veci, si zaslúžia, aby boli verejne prístupné a aby sme si ich mohli prečítať. Preto navrhujeme zverejňovanie rozhodnutí aj prokurátorov a myslím si, že je to dôležité pre možno niekedy rozptýlenie pochybností, ale aj aby sme mohli vidieť aj dobrú prácu prokurátorov. V rámci posilnenia procesnej nezávislosti prokurátorov navrhujeme zákaz takzvaných negatívnych pokynov. Z návrhu novej právnej úpravy je zrejmé, že takýto postup či už formálnej alebo neformálnej povahy bude protizákonný, ak bude mať priamo nadriadený prokurátor názor, že je náležité napríklad zastaviť nejaké trestné stíhanie, nepodať obžalobu, nevzniesť obvinenie, bude sa musieť pod danú vec podpísať sám a nie nechať to na podriadeného prokurátora.

S cieľom zaviesť transparentné disciplinárne konania proti prokurátorom, sa tiež zavádza nová právna úprava disciplinárnych konaní, predovšetkým nanovo sa upravuje zloženie disciplinárnych komisií. Rovnako ako u sudcov, prenášame túto skúsenosť aj do prokuratúry, chcem už na úvod poznamenať, že prakticky identická právna úprava pokiaľ ide o disciplinárne komisie na prokuratúre platí a funguje už niekoľko rokov v súdnictve. Okrem uznesení prokuratúry, navrhujeme aj zverejňovať majetkové priznania prokurátorov. Musím spomenúť aj to, že zavádzame nový inštitút, takzvaných asistentov prokurátorov a že návrh predpokladá aj zrušenie vojenskej prokuratúry, ktorá podľa názoru vlády po zrušení vojenských súdov stratila svoje opodstatnenie. Vojenský prokurátori aj zamestnanci vojenských prokurátor v systéme zostávajú, navrhuje sa, aby sa stali prokurátormi, respektíve zamestnancami civilnej prokuratúry.

Vážené dámy poslankyne, vážení páni poslanci, myslím si, že naozaj nastal čas aj na zmenu na prokuratúre. Návrh, ktorý predkladám ... v systéme ostávajú. Navrhuje sa, aby sa stali prokurátormi, resp. zamestnancami civilnej prokuratúry. Vážené dámy poslankyne, vážení páni poslanci, myslím si, že naozaj nastal čas na zmenu aj na prokuratúre. Návrh, ktorý predkladám má jednoznačný cieľ, aby naozaj tak ako na súdoch, tak aj na prokuratúre zavládla otvorenosť, aby aj prokuratúra tak ako súdy, podliehali verejnej kontrole. Ja verím vo verejnú kontrolu, pretože verejná kontrola na jednej strane obmedzuje priestor pre zneužitie moci a na druhej strane dáva priestor na to, aby sa ukázala aj dobrá práca tam, kde je čo ukázať.

Ja verím, že táto snemovňa po zmenách v justícii, schváli aj tie tak veľmi potrebné zmeny v prokuratúre. Ďakujem veľmi pekne.

Pfundtner, Edita, 2011.03.22 15:27 - 15:31

Ďakujem, pán predseda. Vážená pani ministerka, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky ma uznesením z 8. marca 2011 určil za spravodajkyňu k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, tlač 279.

Podľa § 73 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podávam v prvom čítaní spravodajskú informáciu.

Vládny návrh zákona je iniciatívnej povahy a vychádza z programového vyhlásenia Slovenskej republiky. Poslancom bol doručený zákonom ustanovenej 15-dňovej lehote pred schôdzou Národnej rady, na ktorej sa uskutočňuje jeho prvé čítanie.

Konštatujem, že uvedený návrh spĺňa po formálno-právnej stránke náležitosti uvedené v § 67 a 68 zákona o rokovanom poriadku, ako i náležitosti určené v legislatívnych pravidlách. Zo znenia vládneho návrhu zákona je zrejмый účel navrhovanej úpravy. Dôvodová správa uvádza, že návrh zákona je v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a je v súlade s právom Európskej únie. Informuje, že predkladaný návrh bude mať dopad na rozpočet verejnej správy spôsobom a v rozsahu ako sú uvedené v doložke vybraných vplyvov. Neovplyvní sociálne životné

podnikateľské prostredie ani informatizáciu spoločnosti. Pripojená doložka zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie spĺňa náležitosti určené v čl. 3 legislatívnych pravidiel tvorby zákonov. Vyplýva z nej, že problematika návrhu právneho predpisu nie je upravená v práve Európskej únie ani obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Osobitná časť dôvodovej správy obsahuje odôvodnenie ustanovení navrhovaného zákona. Vychádzajúc z oprávnení, ktoré pre mňa ako spravodajkyňu vyplývajú, odporúčam, aby sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla podľa § 73 ods. 3 písm. c) rokovacieho poriadku na tom, že po rozprave odporučí uvedený vládny návrh zákona prerokovať v druhom čítaní. V súlade s rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo 4. marca 2011 pod číslom 278 navrhujem, aby vládny návrh zákona prerokovali Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny. Za gestorský výbor navrhujem Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Odporúčam, aby výbory predmetný vládny návrh zákona prerokovali v druhom čítaní do 11. mája 2011 a gestorský výbor do 13. mája 2011. Pán predseda, prosím otvorte rozpravu.

Sulík, Richard, 2011.03.22 15:31 - 15:32

Ďakujem pekne. Otváram rozpravu. Do rozpravy som dostal dve písomné prihlášky, a to za poslanecký Klub strany Smer, jej predseda pán Fico a potom ešte rečník pán poslanec Beblavý. Predtým ako dôjdeme k rozprave, by som ešte chcel oznámiť, že aj prvý námestník generálnej prokuratúry pán Dr. Tichý, ktorý je tu prítomný, požiadal o vystúpenie v rozprave. Rokovací poriadok a zákon o prokuratúre si tu trochu protirečia, preto lebo rokovací poriadok vraví, že o slovo môže požiadať generálny prokurátor, pán Tichý je len prvý námestník. Na druhej strane zákon o prokuratúre vraví, že zastupuje ho, no nie je to úplne jednoduché, je tam rozpor, čiže preto moja prvá otázka, či je všeobecný súhlas s tým, aby sme hlasovali o tom, že pán Tichý vystúpi. Dobré, takže je všeobecný súhlas a teraz druhá otázka je, že či je všeobecný súhlas na to, aby vystúpil? Takže, pán poslanec, pán podpredseda Fico, môže slovo. Nech sa páči.

Fico, Robert, 2011.03.22 15:32 - 15:56

Vážené dámy a páni, pamätám si jedený prípad zo súdnej praxe, kedy v sťažnosti podanej proti Slovenskej republike, Európska komisia pre ľudské práva aj Európsky súd pre ľudské práva konštatovali, že zbytočne je niečo nazývať bielym, len z formálneho hľadiska. Keď z obsahového hľadiska je zrejmé, že vec je čierna. Podstatu v práve a v politike len veľmi ťažko prekryjete, vážená pani ministerka spravodlivosti, akoukoľvek formou. Prekvapuje ma, ako sa vytrvalo držíte pomenovávaním javov a rozhodnutí, ktoré štartujete v súdnictve a na prokuratúre. Bol by som však nemilo prekvapený, vážená pani ministerka, keby som zistil, že tomu čo o vašich návrhoch zákonov hovoríte aj naozaj veríte. Pretože všetkým a dúfam, že aj

vám, pani ministerka, je nadovšetko jasné, že nerobíte nič iné, len plníte politické zadanie. Dostať prokuratúru a súdy pod plnú politickú kontrolu súčasnej vládnej koalície.

(Potlesk.)

Nič iné nie je podstatou vašich návrhov zákonov a môžete hovoriť o zlepšovaní práce súdov a prokuratúry, zdokonaľovaní podmienok pre ich činnosť, čo len chcete. To, čo robíte, vážená pani ministerka, na súdoch a na prokuratúre, je obyčajná normalizácia v štýle 70. rokov minulého storočia, lebo keď to vyzerá ako normalizácia, chodí to ako normalizácia a kváka to ako normalizácia, je to normalizácia a nie demokratizácia súdnictva a prokuratúry.

(Potlesk.)

Celú vašu činnosť v súdnictve ste sústredili do hľadania odpovede na jednu jedinú otázku. Čo s Harabinom? Alebo obrazne, na vašu činnosť platí názov vynikajúceho českého filmu, Je třeba zabít Sekala. Len na miesto Sekala, si tam dajte meno Štefana Harabina.

Likvidácia justičných čakateľov, úplná kontrola výberu nových sudcov vládnu koalíciou, to sú javy, ktoré do roku 2011 nepatria a ktoré sú úplnou negáciou komplikovaného demokratizačného procesu v justícii a v systéme vzdelávania sudcov a justičných čakateľov, ktorý začal, resp. vznikol na Slovensku v roku 1990. Bol to, pani ministerka, vy to určite viete, lebo predpokladám, že o histórii vášho ministerstva ste informovaná. Právnický inštitút ministerstva spravodlivosti, veľká rozpočtová organizácia ministerstva spravodlivosti, v ktorej som na začiatku 90. rokov pracoval v riadiacej pozícii, inštitúcia, ktorá nielen pripravovala a organizovala systém justičného vzdelávania, ale ktorá v úzkej spolupráci so združením sudcov a veľkým počtom partnerov zo zahraničia, robila krok za krokom, k približovaniu sa slovenskej justície, ale aj prokuratúry k určitým zaužívaným demokratickým štandardom.

Osobitne to bola spolupráca s holandským združením sudcov, americkou a kanadskou advokátskou komorou a ďalšími, ktorá priniesla do slovenského súdnictva a prokuratúry nové a nové pohľady, postupne pretavované do schválených návrhov zákonov, upravujúcich status sudcov, status prokurátorov a vzťah súdnictva a prokuratúry k iným zložkám štátnej moci.

V roku 2006, keď sa Smer - sociálna demokracia stal súčasťou vládnej koalície, plne sme rešpektovali dosiahnutý stav, ako aj pravidlá, ktoré boli prijaté predchádzajúcimi vládami a bolo nám úplne jedno, pani ministerka, či tieto pravidlá nastavila vláda pána Mečiara, alebo vláda pána Dzurindu. Minister spravodlivosti v tom období Štefan Harabin, dostal jasnú politickú úlohu. Nezaoberať sa statusovými otázkami a vzťahom súdnictva a prokuratúry k výkonnej a zákonodarnej moci, ale mal sa zaoberať najpálčivejšou slabinou slovenskej justície, súdnymi prierahmi. Popri tom, kde to bolo možné, sme prijímali aj rozhodnutia vylepšujúce postavenie sudcov a prokurátorov. Bola to predchádzajúca pravicová vláda, ktorá prijala protiústavný zákon a odobrala sudcom a prokurátorom 13. a 14. plat. Bola to naša vláda, ktorá zaviedla sudcom a prokurátorom 13. a 14. plat. My sme nenormalizovali. Pýtam sa vás, pani ministerka a žiadam vás o odpoveď na túto otázku. Keď už vediete taký džihád proti sudcom, prokurátorom a predsedovi Najvyššieho súdu Štefanovi Harabinovi, prečo ste zatajili pred celou verejnosťou, rezolúciu výborov ministrov spravodlivosti Rady Európy z 2. decembra 2010, to ste už boli ministerka spravodlivosti, ktorá citujem: "privítala početné súdne reformy na Slovensku v rokoch 2007 - 2009", rezolúciu, ktorá ocenila opatrenia prijaté ministrom spravodlivosti Harabinom, majúce za následok skrátenie priemernej dĺžky občiansko-právnych konaní v roku 2009, na trinásť mesiacov, v porovnaní so sedemnásť a pol mesiacmi v roku 2004. Toto sú výsledky, pani ministerka spravodlivosti a v opozícii s

ľútosťou musíme konštatovať, že doteraz ste v riešení skutočných problémov súdnictva, neurobili nič.

(Potlesk.)

Naopak, súdnictvo a prokuratúra ste za desať mesiacov dostali politikárčením do strašného stavu. Nestabilita, neistota, znižovanie plátov, politické nominácie sudcov a prokurátorov. Toto je zreteľný výsledok, vášho desaťmesačného pôsobenia. Nezávislosť súdnictva a prokuratúry, vážená pani ministerka, od výkonnej moci je väčšia pochvala ako od koalície rady, za dobre vykonanú normalizačnú prácu. V opozícii predpokladáme, že ste už zálohu na pochvalu pred nastúpenou koalíčnou radou, dostali za to, aké zákony ste predložili v súdnictve, ako ste zlikvidovali, doslova zlikvidovali justičných čakaťov a dostali pod politickú kontrolu vládnej koalície, kto bude a kto nebude sudcom a za atmosféru strachu pred politickými čistkami, ktorá dnes v justícii vládne. Rovnako predpokladáme, že definitívnu pochvalu dostanete, ak vám prejde aj teraz prerokovávaný návrh zákona týkajúci sa prokurátorov. To, čo vládna koalícia predvádza na prokuratúre v súvislosti s voľbou generálneho prokurátora a úplným podriadením prokuratúry pod ministerstvo spravodlivosti, dostalo podobne ako súdnictvo aj prokuratúru, do strašného stavu. Ak bude vystupovať prvý námestník generálnej prokuratúry, ja ho žiadam, nech popíše stav, v akom sa dnes nachádzajú ľudia pracujúci na prokuratúrach.

Škody napáchané na stabilite súdnictva a prokuratúry, sú obrovské a bude trvať veľmi dlho, kedy sa opäť dostanú do normálu. Aj v prípade tohto návrhu zákona, môžete pani ministerka, používať akékoľvek farby, akékoľvek farby. Faktom je, že ide o návrh zákona, ktorý likviduje ústavnú podstatu nezávislého postavenia prokuratúry. Je to návrh zákona, ktorý ministrom spravodlivosti dáva právomoci oprávňujúceho priamo riadiť generálneho prokurátora a prokurátorov. Je to protiústavné vytvorenie štátneho zastupiteľstva. Opakujem, je to protiústavné vytvorenie štátneho zastupiteľstva.

(Potlesk.)

Prečo protiústavné? Ak používame takéto silné slová, že je to protiústavné, mám aj povinnosť na túto otázku odpovedať. Vážená pani ministerka, na prstoch možno dvoch rúk, by som zrátal poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí tu teraz sedia, ktorí boli pri vzniku a schvaľovaní Ústavy Slovenskej republiky. Pamätám si pána Hrušovského, pána Bugára, pána Slotu, možno ešte dvaja, traja. Mal som tú česť v roku 1992 sedieť aj ja v Slovenskej národnej rade. Aký bol, vážená pani ministerka, úmysel zákonodarcu, keď do Ústavy Slovenskej republiky, priamo zaradil články 149 až 151. Vy ste ich asi nečítali, dovoľte, je to veľmi stručné, ja si ich dovoľím tu prečítať.

Prokuratúra Slovenskej republiky čl. 149. Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Čl. 150. Na čele prokuratúry je generálny prokurátor, ktorého vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky, na návrh Národnej rady Slovenskej republiky. A čl. 151, podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní ... Slovenskej republiky článok 149. Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu. Článok 150, na čele prokuratúry je generálny prokurátor, ktorého vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky a článok 151, podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní, právach a povinnostiach prokurátorov a organizácii prokuratúry ustanoví zákon.

Pamätám si to veľmi presne, bolo to v roku 1992, lebo sme jasne definovali, aby nikto nespochybňoval nezávislé postavenie prokuratúry, ako prokuratúra bude zaradená v Ústave Slovenskej republiky a aby prokuratúra nemohla byť obyčajným zákonom podriadená výkonné moci.

Ak by mal zákonodarca iný úmysel, nikdy by do Ústavy Slovenskej republiky nedával citované ustanovenia a nechal by úpravu prokuratúry na obyčajný zákon. Potom by som povedal, máte právo obyčajným zákonom meniť postavenie prokuratúry, ale ak je to v ústave tak napísané, ako je to napísané, iná možnosť ako ústavným zákonom postupovať nemôžete. Vy sa však neštítate ničoho. Je vám úplne jedno, vážené dámy a páni, čo mal zákonodarca na mysli v roku 1992, ale úplne jedno. Nakoniec veď ani jeden z poslancov súčasnej vládnej koalície ktorý sedel v Slovenskej národnej rade v septembri 1992 za Ústavu nehlasoval. Tak sa nečudujem, že máte k Ústave Slovenskej vo vládnej koalícii taký postoj, aký preukazujete pravidelne.

Ale to vás neopravňuje, vážená pani ministerka, znásilňovať ústavu. Ak máte mocenské chůfky a o nič iné vám vo vládnej koalícii nejde, ak chcete riadiť prokuratúru ministrom spravodlivosti predložte návrh ústavného zákona a legitímnou ústavnou cestou zmeňte charakter nezávislej prokuratúry na štátne zastupiteľstvo, iná cesta na zmeny, ktoré predkladáte neexistuje.

Vážená pani ministerka o nič iné vám nejde vo vládnej koalícii len vymeniť všetkých okresných a krajských prokurátorov a ich námestníkov, zrušiť inštitút prokurátorských čakatel'ov, dávať záväzné pokyny prokurátorom, návrhy na ich disciplinárne stíhanie aby ste dosiahli stavy, kde podobne ako na súdoch, aj na prokuratúre robili len vaši politickí nominanti. Aby sa uzatvoril kruh polícia riadená vládnu koalíciou, prokuratúra riadená vládnu koalíciou, súdy riadené vládnu koalíciou. Táto normalizácia má slúžiť len a len na škandalizovanie a kriminalizáciu opozície a to je jediné o čo vám naozaj ide. (Potlesk.) A na úspešnú kriminalizáciu je opozície je potrebné mať všetky tri zložky trestného systému plne pod politickou kontrolou.

Vy si vôbec uvedomujete pani ministerka čo robíte? Uvedomujete si čo vytvárate aký pekelný nástroj, ktorý bude môcť byť v budúcnosti zneužitý? A robíte to ešte aj nekultúrne.

Predkladáte návrh zákona, ktorý neponecháva na prokuratúre kameň na kameni. Dovoľte, aby som zacitoval z jedného listu, ja predpokladám, že ten list ste dostali všetci, vážené dámy a páni, ako tu sedíte, lebo tento list prišiel z generálnej prokuratúry od prvého námestníka, pána doktora Tichého. Citujem, to čo je neuveriteľné, predkladáte zákon, ktorý je protiústavný, lebo riešite ústavné postavenie prokuratúry obyčajným zákonom. Nenechávate kameň na kameni na prokuratúre a ja teraz zacitujem čo píše o tomto návrhu zákona generálna prokuratúra. Označený návrh zákona pripravilo ministerstvo spravodlivosti v spolupráci s ministerstvom vnútra bez účasti generálnej prokuratúry. Vy riešite postavenie generálnej prokuratúry a prokuratúry a len v spolupráci s pánom Lipšicom predkladáte návrh zákona. Citujem ďalej, generálna prokuratúra nebola požiadaná o účasť v pracovnej skupine a ani jeden prokurátor nebol poverený podieľať sa na tvorbe tohto návrhu zákona. Napriek tomu, že rozpory k pripomienkam zásadného charakteru uplatneným v medzirezortnom pripomienkovom konaní neboli odstránené nebol som, hovorí pán doktor Tichý, prizvaný na rokovanie legislatívnej rady vlády ani na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Toto je kultúrny spôsob predkladania návrhu zákona, ktorý ide proti ústave, likviduje prokuratúru a ktorý vedie len a len k politickému ovládnutiu prokuratúry ako mocenského nástroja.

Vy ste odsúdili, vážená pani ministerka, a pravdepodobne tak urobia aj poslanci vládnej koalície, nezávislú prokuratúru na trest zániku v jej neprítomnosti, v jej neprítomnosti. To sa niekedy robilo, že páchatel' nebol, lebo bo niekde v zahraničí, no tak ho súdy odsúdili v neprítomnosti a bol pokoj. Nemal šancu ani len pol slova k tomu povedať. Aké príznačné pre vás, pretože sa bojíte argumentov, kedy sedel tam prokurátor a by argumentoval, nikdy by ste takýto paškvil nepredložili do Národnej rady Slovenskej republiky. A teraz povedzme verejnosti čo idete urobiť na prokuratúre. Môžete hovoriť čokoľvek, že ako chcete vylepšiť prácu prokuratúry, ja vám teraz presne poviem čo idete urobiť na nezávislej prokuratúre chránenej Ústavou Slovenskej republiky. Čo idete urobiť obyčajných zákonom bez toho, by ste sa spýtali prokuratúry na názor.

Takže vážené dámy a páni, po prvé, idete priznať ministrovi spravodlivosti, čiže sebe samej právo vydávať stanoviská záväzné pre všetkých prokurátorov vo všetkých oblastiach prokurátorských činností a súčasne odňať takéto doterajšie zákonné oprávnenie generálnemu prokurátorovi. Vynikajúce, zavoláte si ... (Potlesk.) Zavoláte si jednoducho prokurátora a povie mu toto budeš robiť.

Idem ďalej, chcete založiť povinnosť zverejňovať a sprístupňovať rozhodnutia prokurátorov v rozpore s ústavným princípom prezumpcie neviny a bez možnosti reálne zabezpečiť primeranú ochranu ústavného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, ústavného práva, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a ústavného práva na ochranu pred inak neoprávneným zverejňovaním údajov. Ved' máme prezumpciu neviny a čo keď príde rozhodnutie, ktoré povie, že sa zastavuje trestného stíhanie, lebo sa nepreukázalo, že osoba podozrivá z trestného činu tento trestný čin spáchala. To sa má celá verejnosť dozvedieť, že voči tejto osobe bolo vedené trestné stíhanie. Ved' je to jasné porušenie ústavného práva na prezumpciu neviny a teším sa na tie stovky rôznych žalôb, ktoré budú podávať dotknuté osoby na civilné súdy.

Ďalej, chcete priznať oprávnenie sebe samej a Národnej rade Slovenskej republiky, čiže vládnej koalícii samozrejme, podieľať sa na kreovaní výberovej komisie na obsadenie voľného miesta prokurátora, alebo vedúceho prokurátora rozhodujúcim počtom členov takejto komisie. Rovnako chcete priznať ministerka spravodlivosti právo podávať návrhy na začatie disciplinárneho konania voči ktorémukoľvek prokurátorovi, vrátane generálneho prokurátora. Pýtam sa, ako môže mať člen exekutívy právo podávať návrh na disciplinárne stíhanie generálneho prokurátora ktorého postavenie je upravené v Ústave Slovenskej republiky. Absolútne nemožné. A ešte by som chcel zacitovať, zrušiť chcete doterajšiu trojročnú prípravnú prax na výkon funkcie prokurátora a nahradiť doterajších právnych čakatel'ov prokuratúry asistentmi prokurátorov, ktorí po vykonaní odbornej a justičnej skúšky sa budú môcť stať prokurátormi bez akejkoľvek prípravy na výkon tohto povolania, aby budú úspešní vo výberovom konaní a na toto výberové konanie budete mať samozrejme rozhodujúci politický vplyv. Dáte si tam toho, koho budete chcieť. Zbytočne sa ľudia pripravovali tri, štyri, päť rokov na prokuratúre, aby sa stali potom prokurátormi, povie tento bude, tento bude, ale tento nebude, pretože sa nám nepáči a je z nejakého iného politického tábora.

Vážené dámy a páni, ak vládna koalícia schváli túto nehoráznosť bude potrebovať na čele generálnej prokuratúry podriadeného úradníka, ktorý si bude chodiť ministerke pre pokyny, hoci ústava hovorí o nezávislom postavení prokuratúry.

Všetci vieme, čo bolo teraz spojené s voľbou generálneho prokurátora a čo nás ešte čaká. Strašidelná kontrola tajného hlasovania, označovanie poslancov, ktorí slobodne vykonávali svoj mandát a mali iný názor ako koalíčná rada, za zradcov, hľadanie zradcov. Neschopnosť vládnej koalície dohodnúť sa na jednom mene podriadeného úradníka, hoci po každej koalíčnej rade šesť politických subjektov tohto zlepenca hovorí, že máme vzájomnú dôveru 79 hlasov a spoločného kandidáta. Pane Bože, prečo potom nevolíte generálneho prokurátora keď máte 79 hlasov, obnovenú dôveru a ešte máte aj spoločného kandidáta, lebo si neveríte, lebo sa navzájom vydierate v tomto zlepení.

Tak ste rozparcelovali generálnu prokuratúru medzi jednotlivé strany, ako napríklad je dnes zrejmé, že nominant na generálneho prokurátora, ktorý bude v postavení podriadeného úradníka je za SDKÚ, dvaja námestníci pán Lauko za KDH a druhý pán Sabo za MOST - HÍD. Ešte ani nie je zvolený generálny prokurátor, už dobre vieme, kto bude námestníkom generálneho prokurátora, lebo už o tom čvrikajú aj vrabce na streche a keď sa spýtam predstaviteľov KDH, alebo sa spýtam predstaviteľ MOSTU - HÍD, či to je pravda, tak len cudne mlčia, maximálne povedia, že uvidíme koho si vyberie pán Lauko, no vyberie si týchto dvoch o ktorých som teraz hovoril.

Rovnako si podelíte všetkých okresných prokurátorov a krajských prokurátorov, rovnako si podelíte ich námestníkov, pretože v ich jeden deň, ako počas francúzskej revolúcie, všetkých odvoláte z funkcie, to tu ešte nikdy nebolo. To sa nedialo ani v 70-tych rokoch. Táto vaša normalizácia politická má ešte horšie črty ako to čo urobili po roku 1969 v súvislosti s prokuratúrou a so súdmi ešte v bývalej Československej republike. A samozrejme voľbu generálneho prokurátora v rozpore so všetkými pravidlami urobíte verejne, aby sme mohli kontrolovať správanie sa každého individuálneho poslanca. Všetko čo robíte na prokuratúre je nedemokratické a robíte to len preto, aby ste ju politicky kontrolovali a riadili a používali v boji proti opozície.

Nikdy by som neveril, že niečo takéto sa môže v roku 2011, alebo 2010 stať. Kladiem si legitímnu otázku, s čím všetkým musel kandidát na generálneho prokurátora za vládnu koalíciu súhlasiť, že urobí. Čo podpísal vlastnou krvou? Kto má zaujať stať sa tret'otriednym úradníkom ktorého bude riadiť ministerka spravodlivosti?

Ešte počas opozičného pôsobenia v rokoch 2002 až 2006 mal Smer - sociálna demokracia jasné stanoviská v mnohým závažným témam. Vyhlásili sme, že stiahneme vojakov z Iraku, nikto nám neveril, stalo sa, že zastavíme privatizáciu bratislavského letiska, vraj to nepôjde, išlo. Viete je jedna veľká istota v politike, že je to kruh, ktorý sa stále otáča, raz ste dole a raz ste hore. Dopredu jasne vyhlasujem a môžete si to všetci napísať, že nebudeme rešpektovať generálneho prokurátora zvoleného vo verejnej voľbe, ak Smer - sociálna demokracia bude súčasťou novej vládnej koalície po ďalších voľbách. Nebudeme rešpektovať degradáciu a podriadenie prokuratúry pod Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Návrat k právnenému stavu a nezávislosti prokuratúry ako je garantovaná Ústavou Slovenskej republiky musí byť jedno z prvých rozhodnutí po nasledujúcich voľbách a bude samozrejme zvolený s demokratickou tajnou, nie verejnou, tajnou voľbou nového generálneho prokurátora a nie s politickým cirkusom, ktorý teraz predvádzate a čas vám plynie veľmi rýchlo. (Potlesk.)

A čas vám plynie veľmi rýchlo, jeden rok už máte pomaly za sebou.

Vážené dámy a páni, na záver, polícia je dnes pod plnou kontrolou vládnej koalície, súdy a prokuratúra budú o chvíľu. V tomto normalizačnom ošiali už chýbali len informácie o využívaní odpočúvania politikov. Nepoviem asi nič nové, ale už v decembri minulého roku sa

širili zvesti, že sa hľadajú zradcovia z radov vládnej koalície, ktorí sa odvážili voliť pri voľbe generálneho prokurátora inak ako prikázala koaličná rada a že pri hľadaní zradcov treba použiť aj mimoriadne prostriedky, pretože vláde išlo o politický zadok a širili sa aj informácie, že ministerstvo vnútra požiadalo mimo prokuratúry Krajský súd v Nitre o schválenie odpočúvania viacerých osôb. Medzi týmito osobami mali byť aj verejní činitelia.

My sme zostali v nemom úžase, keď sme si vypočuli oficiálne stanoviská ministerstva vnútra a Krajského súdu v Nitre po tlačovej konferencii pána poslanca Štefanova. Na otázku, že či mohlo dôjsť k odpočúvaniu politikov v decembri, alebo v tomto vládnom období sme dostali odpovede, že aj politici si musia zvyknúť na to, že môže fungovať legálne odpočúvanie verejných činiteľov. To znamená, nič nepopreli. Vážené dámy a páni, obávam sa, že ste otvorili Pandorinu skrinku. Ja vítam všetky iniciatívy, myslím, že to bol ústavnoprávny výbor, výbor pre obranu a bezpečnosť, ktorý žiada ministra vnútra, aby odpovedal na otázku, že či došlo, alebo nedošlo k legálnemu odpočúvaniu, nikto nehovorí o nelegálnom odpočúvaní, hovoríme k legálnemu odpočúvaniu verejných činiteľov v súvislosti s voľbou generálneho prokurátora, alebo v inej súvislosti a aké že to bolo podozrenie z trestnej činnosti pre ktoré sa odvážili polícia, mimo prokuratúry pristúpiť k odpočúvaniu verejných činiteľov.

Toto, vážené dámy a páni, ak je pravda, je vrchol pyramídy. Je to vrchol nedemokratických tendencií vo vládnej koalícii.

Vážené dámy a páni, už ide o podstatu Slovenska. To čo robíte v poslednom období nemá s demokraciou absolútne nič spoločné a preto (Potlesk.) máme všetky dôvody, máme všetky dôvody na to, aby Smer - sociálna demokracia nikdy nepodporil takéto šialenstvo, takúto nehoráznosť, ktorú predkladáte pani ministerka spravodlivosti a máme všetky dôvody, ak sa nám podarí byť súčasťou vládnej koalície, aby sme postupovali tak, ako som dnes oznámil v mojom vystúpení.

Ďakujem pekne. (Potlesk.) ... súčasťou vládnej koalície tak skoro. Zdá sa mi, že ste dosť nervózny, ale na vašom mieste, by som bol tiež nervózny, keby existovala nahrávka tak podobná vášmu hlasu, kde sa hovorí o tom, že ste zabezpečili 35 na budúci rok a 40 na ďalší rok plus teda ďalšie veci. A najviac sa mi páčilo, aký ste vy odporca proti normalizácii, aj proti tej normalizácii, ktorá bola v sedemdesiatych rokoch a chcel by som sa vás spýtať, prečo vám to nevadilo, keď ste liezli do tej strany, ktorá tú normalizáciu robila? Kedy ste tam išli do tej strany, pred tou normalizáciou alebo po tej normalizácii? (Hlasy a smiech v sále.)

Kaliňák, Robert, 2011.03.22 15:55 - 15:55

Ja chcem samozrejme hovoriť smerom k môjmu predrečníkovi. Áno, je tam množstvo mimoriadne nebezpečných, mimoriadne nebezpečných ustanovení, ktoré sú motivované veľmi zlým politickým odhadom situácie. A čo je najpodstatnejšie, ešte aj veľmi zlým, zjavne zlým právnickým vzdelaním. Som naozaj šokovaný, že takáto vec sa vôbec mohla z vlády objaviť v parlamente, pretože priamo ohrozuje výkon napríklad policajtov, ktorí sú v určitej forme v prikrytí a pracujú v organizovaných skupinách. Čiže týmto vy priamo, čo aj v tomto zákone píšete, chcete bojovať proti tomu, aby sa rozkladali organizované skupiny, lebo všetko o stíhaniach chcete zverejňovať, aj o tých, ktoré budú zastavené práve tých policajtov, ktorí pomáhali túto skupinu rozkryť. Ale vo vašom diletantizme už je všetko naozaj veľmi dobre

známe a predpokladám, že vás nezastaví ani vecná kritika takéhoto návrhu. Ale na to sme si už bohužiaľ museli spoločne zvyknúť.

A pán poslanec Pridal, tiež si myslím, že si z toho nervózny, pán poslanec, lebo aj tvoj hlas je v tejto chvíli niekde ukrytý, uvidíme ako si ty zabezpečil veci. (Ruch v sále.) (Smiech v sále.)

Žitňanská, Lucia, 2011.03.22 15:58 - 16:09

Ja rozumiem prejavu pána poslanca Fica, rozumiem mu a ako predseda opozičnej strany musí robiť predovšetkým politiku, preto ja na niektoré tie politické vyjadrenia aj odpoviem, ale prijmem aj tú hru, hrať sa na vecnú diskusiu a dám aj argumenty na každú polopравdivú tézu, ktorú ste vo svojom vyjadrení uviedli.

Veľmi krátko k tej téze normalizácie. Viete, pán poslanec, normalizácia v sedemdesiatych rokoch prišlo po Pražskej jari, po určitom obrodnom procese v bývalom Československu, ale ja musím povedať, že predchádzajúce štyri roky pre justičný systém neboli obrodným procesom. Je mi veľmi ľúto, že po tých demokratizačných procesoch, ako vy ste to nazvali, začiatku deväťdesiatych rokov, ste dopustili to a boli ste vy, ktorý ste to dopustili a zverili ste ministerstvo spravodlivosti do rúk Mečiarovi a áno, ministrovi Harabinovi. A môžete hovoriť čokoľvek, ale voliči na to dali jasnú odpoveď, pán Kaliňák, pretože (Hlasy z pléna.) práve a som presvedčená to, že práve to, že ste zverili spravodlivosť Mečiarovi a Harabinovi, vám prehralo voľby. Je mi ľúto. Voliči vám dali jasnú odpoveď a ja cítim silný mandát, (Potlesk.) ja cítim silný mandát práve od voličov, práve od ľudí, urobiť zásadné zmeny v justícii a na prokuratúre tak, aby konečne sa na ne mohli obracať ľudia s dôverou, pretože na to je justícia a prokuratúra.

Je mi veľmi ľúto, ale vy hovoríte o politických čistkách, ale ja som ešte žiadneho predsedu súdu neodvolala. Bol to prvý krok vášho ministra spravodlivosti, ktorý urobil. Naozaj veľmi ľúto, je mi veľmi ľúto, že počas ministrovania vášho ministra spravodlivosti sa začal šíriť strach v justícii a veľmi mi je ľúto, že dnes musíme takto náročne tento stav meniť. Ale opakujem, máme na to veľmi silný mandát od ľudí, je to priorita vlády a politické reči, politické reči nás neodradia.

Takže, normalizácia nastala po obrodných procesoch v sedemdesiatych rokoch. Žiaľ, obrodné procesy za vašej vlády v justícii a prokuratúre neboli, naopak. Možno ešte k jednému mýtu. Ja rozumiem ústavnému postaveniu prokuratúry, ale zároveň si dovoľm aj zacitovať z nálezu Ústavného súdu, predpokladám, že ho poznáte, pán poslanec, z roku 1989 č. 17 z roku 1996, lebo toľko sa tu hovorí o tej nezávislosti. Tak si dovoľm citovať Ústavný súd: "Prokuratúra ako orgán presadzujúci ochranu práv a zákonom chránených záujmov má svoje miesto v systéme štátnych orgánov a má svoju nezastupiteľnú funkciu. Túto funkciu s kompetenciami, ktoré jej dáva zákon, môže plniť bez toho, aby sa jej pridával prívlastok nezávislosť. Ústavodarca nezávislosť prisúdi len určitým orgánom a výslovne to ustanovil v ústave. U orgánov, kde nezávislosť nechce priznať, v ústave ju neuvádza. Odporovalo by to ústave priznať ju prokuratúre." Nález Ústavného súdu. (Potlesk.)

Ctím si ústavné postavenie prokuratúry a som pripravená na vecnej báze, argumentačnej báze, kedykoľvek sa rozprávať o tom, ako návrh zákona vylepšiť, upraviť tak, aby všetky pochybnosti boli rozptýlené.

Ku konkrétnym pripomienkam, ktoré ste uviedli. Nie, prokuratúra nebola v pracovnej skupine. S prokuratúrou sme sa ale niekoľkokrát rozprávali, oficiálne delegáciou prokuratúry, na ministerstve spravodlivosti, pred pripomienkovým konaním, počas pripomienkového konania, vypočuli sme ju a korigovali náš návrh aj na základe týchto debát. Nie, v pracovnej skupine nebola. V tejto pracovnej skupine nebola, pretože poznáte ten prímer, o tých kaproch, ktorí si idú vypustiť vlastný rybník. Poznáte. (Hlasy z pléna.) Presne tak.

Priznanie zákonného oprávnenia ministrovi spravodlivosti vydávať stanoviská záväzné pre všetkých prokurátorov vo všetkých oblastiach prokurátorských činností a súčasne odňatie takéhoto doterajšieho zákonného oprávnenia generálnemu prokurátorovi. Zabudli ste povedať, pán poslanec, na návrh komisie, ktorá sa zriaďuje zo zákona, ktorá je zložená z troch zástupcov ministerstva spravodlivosti, troch zástupcov prokuratúry a na návrh sú potrebné štyri hlasy. To znamená, vyžaduje sa dohoda prokuratúry a ministra spravodlivosti.

Povinnosť zverejňovať a sprístupňovať rozhodnutia prokurátorov v rozpore s ústavným princípom prezumpcie neviny a bez možnosti reálne zabezpečiť primeranú ochranu ústavného práva za zachovanie ľudskej dôstojnosti.

Pán poslanec, rozhodnutia, ktoré majú byť zverejnené podľa návrhu sa majú anonymizovať, tak ako súdne rozhodnutia a zároveň zákon ustanovuje konkrétne v § 55m, že sa nesprístupňujú a nezverejňujú rozhodnutia, pokiaľ to vyžaduje ochrana práv a právom chránených záujmov fyzických osôb. Priznanie zákonného oprávnenia ministrovi spravodlivosti a Národnej rade podieľať sa na kreovaní výberovej komisie na obsadenie voľného miesta prokurátora. Áno, zabudli ste povedať, že na prijatie rozhodnutia výberovej komisie, či na výber prokurátorov alebo na výber vedúcich prokurátorov sa vyžadujú štyri hlasy z piatich, pričom v komisii má zastúpenie prokuratúra v počte dvoch, to znamená, bez súhlasu zástupcov prokuratúry nebude vybraný prokurátor, ani vedúci prokurátor.

Priznanie zákonného oprávnenia ministrovi spravodlivosti a Národnej rade Slovenskej republiky podieľať sa na kreovaní disciplinárnej komisie a odvolacej disciplinárnej komisie rozhodujúcim počtom členov takejto komisie. Pán poslanec, právna úprava, ktorú zavádzame pre prokuratúru zloženia disciplinárnych komisií, aj toho, kto má oprávnenie podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti prokurátorovi je identická s právnou úpravou, ktorá roky, roky platí pre sudcov. A sudcovská moc má v tej ústave to slovíčko "nezávislý", na rozdiel od prokuratúry. (Potlesk.) Takže, ja by som veľmi pekne poprosila, ak sa chceme tváriť na to, že je záujem viesť vecnú debatu, tak potom treba hovoriť všetky argumenty, aj tie argumenty, ktoré možno spochybňujú tú základnú tézu, ktorú ste pomenovali.

A ja sa vrátim veľmi jednoducho len k tomu, čím som začala. Pán poslanec Fico, nemôžete sa zbaviť zodpovednosti za to, že ste zverili ministerstvo spravodlivosti Mečiarovi. Je to vaša zodpovednosť. My máme mandát od voličov, toto zlo, čo ste napáchali, práve tým, že ste zverili spravodlivosť Mečiarovi, napraviť. A ja cítim za toto veľkú zodpovednosť a urobím všetko preto, aby sme tieto zmeny aj dosiahli.

Ďakujem pekne. (Potlesk.)

Žitňanská, Lucia, 2011.03.22 15:58 - 16:09

No, zdá sa mi, že triafame do čierneho, však páni poslanci. Zasiahli sme citlivé miesto. (Veľký ruch v sále.) (Výkriky v sále.) To som rada, že ideme ... (Prerušenie vystúpenia predsedajúcim.)

Kondrót, Maroš, 2011.03.22 16:09 - 16:10

Ďakujem, pán predsedajúci. Vážená pani ministerka, napriek vášmu obrovskému entuziazmu zo začiatku vášho vystúpenia, o triafaní do čierneho, ktorým ste nám to oznámila s veľkou radosťou, si vás dovoľím upozorniť, že triafanie do čierneho ako vy nazývate, je len výstrelom do tmy. A tá čierna farba tam je, ale to jediné, čo to má spoločného, obrovská túžba po moci, bezuzdná túžba po moci vás vedie na predloženie tohto návrhu zákona.

Ďakujem. (Potlesk.)

Fico, Robert, 2011.03.22 16:10 - 16:10

Ďakujem pekne. Vážená pani ministerka, je typické pre vládnu koalíciu, že na všetky nedemokratické rozhodnutia, ktoré ide urobiť, používajú argumentáciu zla, zločinov a všetkého zlého, čo napáchala vláda, ktorej som bol predsedom. Znovu vám chcem pripomenúť, pani ministerka, že kým vy ste sudcom a prokurátorom brali platy, my sme im ich dávali. V čase, keď nerobíte nič, len politikárčíte a nie je za vami žiadny výsledok, pokiaľ ide o prokuratúru a súdy, som sa vás pýtal, prečo ste zatajili rezolúciu Výborov ministrov spravodlivosti v rámci Rady Európy, ktorá ocenila to, čo robil Štefan Harabin ako minister spravodlivosti v boji proti súdnym prierahom. Pochváľte sa aj vy, niečím takýmto. Všetci vám zatlieskame a povieme, áno, aj pani ministerka spravodlivosti niečo robí v tejto oblasti, ale vy nerobíte nič.

Glváč, Martin, 2011.03.22 16:10 - 16:10

Vážená pani ministerka, hoci na úvod ste spomenula, že chcete byť pragmatická, konštruktívna, prepáčte, ste žena a ministerka, ale toľko všeobecných hlúpostí, už som dávno nepočul. Ak to nevadí vašim kolegom z koalície, tak nám to vadí, že z nás robíte strašných hlupákov. My ste váš návrh čítali a vieme aj o tom, ako budú obsadzované vaše komisie. Tesne po tom, ak prejdú všetky vaše iné legislatívne návrhy a obsadíte si prokuratúru, tak si obsadíte aj tieto komisie. Nerobte z nás hlupákov.

Ďakujem veľmi pekne. súdy som sa vás pýtal, prečo ste zatajili rezolúciu výboru ministrov spravodlivosti v rámci Rady Európy, ktorá ocenila to čo robil Štefan Harabin ako minister spravodlivosti v boji proti súdnym prierahom.

Pochváľte sa aj vy niečím takýmto. Všetci vám zatlieskame a povieme, áno aj pani ministerka spravodlivosti niečo robí v tejto oblasti, ale vy nerobíte nič. Len chodíte pre pokyny na koaličnú radu. Organizujete tlačové konferencie. A oznamujete každý deň jeden krok za druhým k nedemokratizácii súdnictva a prokuratúry.

A druhá vec, ktorú chcem povedať. Na jednej strane priznáte pani ministerka, že nikto z prokuratúry nesedel v pracovnej skupine. Priznáte aj to, že nebol pozvaný prokurátor, v danom prípade prvý námestník na vládu, ani do legislatívnej rady. Týchto ľudí ste vylúčili, ale že ste rokovali s prokurátormi. Tak teda oznáme slovenskej verejnosti, s kým ste rokovali. Rokovali ste s pánom Čentešom. S vaším kandidátom na generálneho prokurátora, ktorý v mene zvolenia vám odsúhlasí všetko na svete. Všetko, všetko na svete.

Povedzte mi čo je na tom objektívne, ak rokujete o tomto šialenom návrhu zákona s človekom, ktorého ste si vybrali za generálneho prokurátora. Prosím vás, nerobte z nás hlupákov. (Potlesk.)

Poliačik, Martin, 2011.03.22 16:10 - 16:12

Pani ministerka, ja chcem vám poďakovať za to, že ste vniesli trochu svetla do tejto diskusie, lebo to čo sme si vypočuli predtým, tak to bolo iba pokračovanie tmy, ktorá na prokuratúre, aj na súdoch, tam bola v podstate za posledné štyri roky. Lebo to, že na prokuratúre a na súdoch vládne atmosféra strachu z nadriadených, tak to v podstate je tak verejným tajomstvom, že sa to odráža už dokonca aj v dôveryhodnosti, ktorú prokuratúra, a hlavne súdy teda majú u občanov.

A to, že všetky zmeny, ktoré sa teraz chystajú, sú na strane občanov, ktorí túto dôveru k týmto inštitúciám majú mať, a nie je na strane prokurátorov a sudcov, ktorým pán poslanec Fico ako hovoril, skôr si ich teda uplácal trinástymi a štrnástymi platmi, než by niečo robil preto, aby tento strach tam zmizol, tak je veľmi pekné, že sa konečne smer otáča a robí sa niečo v prospech občanov tejto krajiny. Ďakujem ešte raz.

Ondruš, Branislav, 2011.03.22 16:12 - 16:13

Ďakujem pekne pán predsedajúci. Aj vám pani ministerka za jasné uvedenie, že to čo tu predvádzate, je podľa vás hra na vecnú diskusiu. Ja sa na tejto vašej hre zúčastňovať nebudem, pretože ja mám záujem o reálnu vecnú diskusiu, a nie o hru alebo teda ten paškvil, ktorý nám ponúkate vy.

A z tohto dôvodu si ja dovoľím uviesť teda reálne fakty, ktoré patria do vecnej diskusie. A jedným z nich je posudok Rady Európy z roku 2001, ktorý hodnotí našu právnu úpravu a legislatívu týkajúcu sa postavenia prokuratúry ako legislatívu, ktorá je v súlade s tým čo možno očakávať od legislatívy demokratického štátu. Nenachádza sa v nej nič, čo by odporovalo ľudským právam a tak ďalej, v tomto zmysle ten posudok pokračuje.

Ja pani ministerka síce kvitujem, že ste priznali, a že ste jasne teda povedali, že podľa vášho názoru je správne ak vláda, politická, stranická, výkonná moc si chce podriaďovať prokuratúru, a urobiť si z prokuratúry svoju vlastnú služku. Ale v tejto súvislosti vás musím upozorniť, že benátska komisia iba pred nedávnom, v decembri minulého roka skonštatovala, že tendencia smerujúca k väčšej nezávislosti prokuratúry je oveľa rozšírenejšia ako trend k prokuratúre, ktorá by bola podriadená exekútíve, alebo s ňou bola spojená.

A na základe tohto konštatovanie benátskej komisie si teda dovoľím povedať, že trend, ktorý presadzujete v našej legislatíve vy, ide proti aktuálnemu trendu vo svete, alebo minimálne v Európe. A napokon, vy si demokraciu predstavujete v štýle národného frontu, pani ministerka, ale podľa môjho názoru (Prerušil predsedajúci.)

Jarjabek, Dušan, 2011.03.22 16:14 - 16:16

Ďakujem za slovo pán predsedajúci. Viete pani ministerka, ja sa na to pozerám tak veľmi neprávnický, a vidím to tak, že je to z vašej strany všetko strašne osobné. Nemohli by ste si to s doktorom Harabinom všetko povedať súkromne. Ja si naozaj myslím, že váš vzťah by ste mohli aj menej medializovať. Mňa osobne vôbec nezaujíma. Hovorte o justícii a buďte menej osobná. Pani ministerka, je už som vám to raz povedal, máte naozaj krvavé oči. Ved' vy sa už naozaj nevíete ani normálne usmiať, pani ministerka. Ide z vás len zlosť, arogancia a nenávisť. Ďakujem za pozornosť.

Čaplovič, Dušan, 2011.03.22 16:16 - 16:17

Ďakujem veľmi pekne. Očakával som od pani ministerky profesionálne odpovede na otázky, ktoré predložil pán podpredseda Národnej rady Robert Fico, vy ste na ne vôbec neodpovedali, po prvé.

Po druhé, viete takéto zákony, ktoré vy predkladáte, a ja sa na to pozerám trochu aj z historického hľadiska, v dvadsiatom storočí predkladali režimy, ktoré sa tlačili do totality či sa vám to páči lebo nepáči, ovládnuť prokuratúru a súdnu moc, je to cesta k totalite.

Po tretie, pýtam sa vás, vy ste boli na stáži zrejme u podpredsedu európskej ľudovej strany a predsedu maďarskej vlády pána Viktora Orbána, ktorý takéto isté veci samozrejme zavádza a viete čo to vyvoláva v maďarskej spoločnosti a v Európe. a samozrejme, keďže má ústavnú väčšinu, tak sa to snaží aj ústavou posvätiť a zmeniť. Čiže, skutočne siaha na skutočné ústavné práva občanov Maďarskej republiky. A vy tu siahate na práva občanov Slovenskej republiky.

A napokon, čo je pre mňa podstatné, tá verejná, ten verejný prístup. Ja sa naozaj obávam, že najbližšie minister zdravotníctva vystúpi, že občania budú hodnotiť konzília lekárske, chirurgické zákroky a podobne, podobne ako majú hodnotiť prácu prokuratúry. To je skutočne proti profesionalite a odmietam ísť touto cestou, a nebudem nikdy za takéto návrhy zákonov z vašej strany hlasovať, pretože je to cesta do bludiska, je to cesta k totalite. Ďakujem vám veľmi pekne. (Potlesk.)

Maďarič, Marek, 2011.03.22 16:17 - 16:18

Pani ministerka, zodvakrát ste povedali, že cítite veľmi silný mandát. Vy nevíete čo je to silný mandát. Na také hlboké a závažné zmeny máte mandát veľmi slabý. Mandát koalície v polčase rozpadu.

Povedali ste tiež, že rozumiete tomu čo povedal pán podpredseda parlamentu Fico. Nevieť, či naozaj rozumiete, ale ja vám to teda inými slovami zopakujem. Tie škodlivé a nedemokratické zmeny budú veľmi rýchlo, aj s osobami, zmenené. A veľmi plamenne ste nám vyčítali zlo Mečiarom.

Predstaviťka tej politickej strany, ktorá pred piatimi rokmi, po voľbách v roku 2006, veľmi, veľmi, veľmi chcela ísť do koalície s HZDS a s Mečiarom, aj s jeho krvavými paprčami. Asi máte v SDKÚ presvedčenie, keď tak hovoríte o zle a dobre, že vy viete aj tie krvavé paprče meniť na kryštálovo čisté. A vám je dovolené všetko. Takže nezabúdajte, kto chcel ísť do koalície s Mečiarom.

Kaliňák, Robert, 2011.03.22 16:18 - 16:20

Ďakujem pekne. Áno, pani ministerka, musím vám povedať, samozrejme na právnickej fakulte sme nemali matematiku, a preto zrejme to bude z toho, že máme s tým problém, že čo je silný, a čo je slabý mandát.

Po prvé, vaša politická strana má pätnásť percent, ak toto je nejaký silný mandát, tak sa o tom naozaj dobre bavím. A viete, silný mandát je vtedy, ak by ste mohli zmeniť ústavu. Vtedy by ste mali deväťdesiat hlasov, vtedy by to bol, možno, silnejší mandát.

Keď chcete hlasy od občanov, tak v rámci prednostného hlasovanie, ste mali sedemdesiat štyri tisíc a to je v podstate naozaj veľmi zlomok tých preferenčných hlasov priamo od ľudí, ktorí dávali mandát nám.

A pravda je aj tá, že naozaj Rada Európy a výbor ministrov Rady Európy ohodnotili našu prácu. Vy už ste štyri roky viedli ministerstvo, pani ministerka. A vaša chuť na moc sa predsa ukázala v závere, kedy ste z radov KDH, aby ste mohli byť ministerka, prestúpili do radov SDKÚ, ale to nechcem ako osobne, veď to je vaše rozhodnutie. Samozrejme, prirodzene demokratické a slobodné, ale to je poznačené aj tým, že štyri roky ste to ministerstvo viedli a nepohla sa ďalej otázka dlhých súdnych konaní.

Obchodný register, to je vec, ktorú sme vám vždycky kvitovali, veď vidíte, my sme objektívni a vecní. My sme objektívni a vecní, ale v ostatných veciach ste zlyhali tak ako zlyhávate teraz. Ak vy povieť, že aby si kapry nevypustili rybník, preto nezavoláte prokuratúru na rokovania, tak len priznávať to, že im ten rybník chcete vypustiť, že chcete prokuratúru zničiť a podriať je priamo sebe, veď ste to priamo priznali, tým že hovoríte o Štefanovi Harabinovi, len priznávať, že vám ide o to, aby ste všetko zničili len v rámci boja pod heslom, boj proti Štefanovi Harabinovi.

Veď naozaj má pravdu Dušan Jarjabek, že choďte si sadnúť, dajte si kávičku, dajte mu tri facky, možno sa vám uľaví. (Smiech v rokovacej sále.) Ale neničte celý systém, ktorý je tu, ktorý nenastavoval Štefan Harabin, ktorý nenastavoval nikto, ale ktorý sa tu dvadsať rokov vyvíja, za ktorý sme v osemdesiatom deviatom viacerí (Prerušil predsedajúci.) bojovali. Boli sme vtedy

Hrušovský, Pavol, 2011.03.22 16:20 - 16:20

Dost' pán poslanec. (Potlesk.)

Už vám vypli mikrofón, pán poslanec.

Ďalší v poradí prihlásený (Smiech v rokovacej sále.)

Pani ministerka, chce reagovať na vystúpenia pánov poslancov s faktickými poznámkami.

Nech sa páči, pani ministerka.

Žitňanská, Lucia, 2011.03.22 16:24 - 16:37

Ďakujem pekne. Musím uviesť na pravú mieru, máte dezinformácie, pán poslanec Fico. Oslovila som listom generálneho prokurátora, vtedy ešte generálneho prokurátora pán Trnku, a rokovali sme s ním poverenou delegáciou vedenou námestníkom Košťálom. Môžem povedať aj ďalšie mená v delegácii, niekoľkokrát.

Ja som rada, že správne uvádzate údaje, že tie súdne konania sa začali skracovať v roku 2005, presne tak. Potom čo sme naliali do systému osemsto vyšších súdnych úradníkov. Samozrejme, to by bolo, aby sa neskracovali súdne konania od tohto obdobia.

A nevyhrážajte sa pán poslanec Fico, a pán poslanec Maďarič. Nevyhrážajte sa ľudom, ktorí budú v tejto snemovni legítimne zvolení.

Cítim silný mandát, páni poslanci, pretože cítim silný mandát od ľudí. Od voličov. A zároveň veľmi, veľmi cítim ako táto reforma bolí, pretože vy veľmi dobre viete, že keď raz niekde zavedieme verejnú kontrolu, tu len tak ľahko nezrušíte, pretože by ste išli proti ľuďom a brali by ste práva konkrétnym ľuďom, ktorí si už ich nenechajú vziať, pretože čo sa raz začne zverejňovať, to sa ťažko z webu sťahuje. A tam, kde je raz verejná kontrola, tá sa veľmi ťažko ruší. Preto vám to vadí. (Potlesk.)

Beblavý, Miroslav, 2011.03.22 16:24 - 16:37

pokračujúc opatreniami, ktoré už rozprávala pani ministerka a pokračujúc aj niektorými opatreniami, ktoré boli realizované za vlády Róberta Fica. To znamená, kontinuálne zmeny smerujúce ku skracovaniu konania. Tak isto Rada výboru ministrov konštatovala, že dĺžka konania sa skracuje od roku 2004. Je to tam napísané. Môžem vám to odcitovať. A tak isto na druhej strane táto Rada Európy konštatovala nespokojnosť s dĺžkou konania a povedala, že tento trend treba konsolidovať, pretože je naozaj len na začiatku. Takže, pán poslanec Fico, ak niekto bezostyšne klame takto o takej drobnej veci, čo si asi máme asi myslieť o tom, čo hovorí o veciach väčších. Klame tiež. To ako ste klamali o tomto návrhu už ilustrovala pani ministerka, preto dovoľte, aby som ja ďalej nepokračoval, ale vyjadril sa už len k jednej veci a

to je naozaj, že vyhrážať sa nepatrí. Existuje taký bloger volá sa Boris Kačáni, priznám sa, nikdy som ho osobne nestretol, ktorý má niekoľko dobrých blogov, kde analyzuje komunikačnú stratégiu strany Smer. A jednu vec, ktorú tam hovorí je, že vašou základnou komunikačnou výbavou je hovoriť to tu nikdy nebolo, katastrofálne, absolútne, bezprecedentne a to najmä vo veciach, ktoré sú aj precedentné aj opakované aj často úplne normálne. Ale ja musím konštatovať, a ak sa mýlim, tak ma prosím opravte. Veľmi sa na to teším a rád sa verejne opravím, že ešte nikdy v tejto snemovni sa predseda parlamentnej politickej strany nevyhrážal generálnemu prokurátorovi, že ho odvolá, v prípade, že preberie moc. To sa tu ešte nikdy nestalo, až dnes. Takže, ak vám môžem v tomto niečo odporučiť, tak opatrne s tými bezprecedentnými, lebo vy ste ten, kto bezprecedentné veci tu používa.

Teraz už k samotnému návrhu zákona. Mal som pripravené citáty z Ústavy o postavení prokuratúry, ale boli tu už opakovane spomínané. Spolieham sa na pamäť svojich kolegov, nemusím vás zaťažovať tým, že to budem znovu čítať. A dovoľte mi teda len povedať, že Ústava nehovorí nič o tom, že prokuratúra by mala byť monokratická, s absolútnou voľnosťou v rozhodovaní, že by mala byť netransparentná, uzavretá a bez procesov garantujúc ich kvalitu práce a kvalitu ľudských zdrojov. Takéto vety v Ústave nie sú. A zákon práve smeruje k tomu, aby tieto vety tam chvalabohu ani neplatili.

Dovoľte mi konkrétne vysvetliť štyri princípy, ktoré ja vnímam ako najdôležitejšie v tom návrhu. Prvý je, že návrh obmedzuje voľnosť v rozhodovaní jedného človeka. Čo tu zatiaľ nezaznelo je, že generálny prokurátor má dnes kompetencie, aké nemá voči svojim úradom a ľuďom ani prezident, ani premiér, ani minister, ani predseda Najvyššieho súdu, keď už sa o tom Harabinovi sa toľko hovorí, ani predsedníčka Ústavného súdu. Je úplne bezprecedentne monokraticky v našom politickom demokratickom systéme. To je niečo, čo naozaj nie je vhodné. Tento návrh zavádza určité brzdy a vyvažovania v rámci systému prokuratúry a medzi systémom prokuratúry a zvyškom politického a štátneho organizmu, k čomu sa ešte dostanem. To ja považujem za veľmi dobré bez ohľadu na to, kto bude osobou generálneho prokurátora, keby to rovno mal byť doktor Trnka, ktorého sme tu nezvolili, tak je to lepšie tak. Keď to bude pán doktor Čentíš, ktorého sme zatiaľ tiež nezvolili, je to tiež dobré. Bez ohľadu na osobu je vhodné, aby jeden človek nemal takúto monokratickú moc. A keby rovno ste sa ním stali, pán predseda Fico vy, tiež si myslím, že to bude dobré, že taká moc nie je v rukách jedného človeka. Priznám sa, že táto myšlienka má občas po nociach láka, ale potom sa vždy toho radšej zľaknem.

Druhá vec, ktorú ten zákon zavádza je, že kultivuje prostredie rozhodovania. Kultivované prostredie rozhodovania v parlamentnej liberálnej demokracii je práve o tom, že opäť ľudia nerozhodujú pod nátlakom a naopak nerozhodujú si úplne svojvoľne. Tá záväznosť všeobecných pokynov, ktorá je tam daná, je opäť niečo, čo v iných sférach, v iných mociach funguje bez problémov. Koniec koncov zákonodarca v zákonoch, respektíve výkonná moc v rámci podzákonných noriem reguluje ako majú postupovať jednotlivé orgány. Ako už spomínala pani ministerka, tá záväznosť všeobecných pokynov bude viazaná na súhlas zástupcov prokuratúry. Tak, že ak chce niekto tvrdiť, že dôjde k nejakému prevzatíu všeobecnej rozhodovacej moci prokurátorovi, tak nehovorí pravdu. Tak isto ten zákon zabezpečuje konečne slobodu individuálneho výkonu prokurátorskej práce s tým, že zabezpečuje aj schopnosť prokuratúry toto vykonávať, by som povedal bez vnútorných rozporov, ale s jasnou zodpovednosťou.

Tretia vec, ktorá je pre mňa osobitne dôležitá, je snaha o skvalitnenie a kultiváciu prostredia na personálne rozhodnutia bez mocenského ovládnutia. Tu treba povedať, a to ja úplne chápem, že k tomu sa ešte dostanem, že to nie je niečo, čo by najmä zástupcovia strany Smer

asi boli vôbec schopní pochopiť, tak že myslím, že v tomto je ich prístup a odpor úplne úprimný a nehraný, na rozdiel od niektorých iných bodov. A dovoľte mi vysvetliť o čo ide. Návrh zavádza, nielenže zavádza výberové konania na všetky posty v prokuratúre, čo ako sme už zistili za posledných desať rokov je síce nevyhnutná, ale nie postačujúca podmienka kvalitnej personálnej práce vo verejnej inštitúcii. Návrh pomerne jasne upravuje proces toho výberu tak, aby nebol manipulovateľný opäť, a to nielen tým, že ho zverejňuje, ale aj tým, že hovorí rôzne časti toho procesu zveruje do rúk rôznych ľudí a orgánov tak, aby nikto opäť nemal moc nad tým, kto bude vybraný ako prokurátor. Na rozdiel od dnešného stavu. Keď sa chceme na chvíľku zastaviť pri dnešnom stave, dovoľte mi prečítať úryvok z denníka Sme, ktorý hovorí o tom, že kto všetko uspel v narýchlo vypísanom konkurze na právnych čakatel'ov na prokuratúre. Takže, Ondej Kováčik, otec je špeciálny prokurátor. Alexandra Tužinská, mama je okresná prokurátorka v Žiari nad Hronom. Peter Hatala, otec je sudca Najvyššieho súdu. Viera Muríňová, mama je námestníčka Krajskej prokurátorky v Trenčíne. Milan Filičko, otec je hovorca a prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach. Kristína Bedlovičová, otec je krajský prokurátor v Banskej Bystrici. Viktor Laifer, nevlastná mama je riaditeľka kancelárie generálneho prokurátora. Boris Benčíč, synovec riaditeľa sekcie vnútornej správy na generálnej prokuratúre. Eva Fulcová, mama je sudkyňa okresného súdu a otec bývalý riaditeľ kancelárie generálneho prokurátora. Bystrík Palovič, syn prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava 1. Svetlana Môčková, hovorkyňa generálneho prokurátora. Matej Podmajerský, otec je prokurátor Hlavnej vojenskej prokuratúry. Možno vás teraz prekvapím, lebo ja nepoviem, že to je dôkaz rodinkárstva, hoci musím povedať, že ako človek z ekonomickým akademickým vzdelaním si dovoľujem povedať, že počet pravdepodobností by musel vykazovať veľmi zvláštne vlastnosti, aby toto bolo v súlade, by som povedal, čo i len s tradíciou určitého rodinného dedenia pozícií alebo v otvorenom a súťažnom prostredí. Nie. Môže to pokojne tak byť, že jeden, viacej, teoreticky možno aj všetci, aj keď je to podľa mňa nepravdepodobné z týchto mien, sú mladí talentovaní ľudia, ktorí by vyhrali aj v otvorenom a férovom výberovom konaní. Problém je v tom, že oni v otvorenom výberovom konaní neboli. Pretože, to konanie si robí generálny prokurátor po svojom a robí si ho spôsobom, aký on uzná za vhodné. To znamená, dnešný systém nie je v prospech týchto ľudí, respektíve je v ich prospech tým, že im dodá zaujímavé miesto, ale je v ich neprospech v tom, že toto ich miesto zároveň navždy opečiatkuje biľagom rodinkárstva, niekde zaslúženým, ale verím, že v mnohých prípadoch nezaslúženým. A to je to, čo súčasný návrh zákona zmení. A ak títo mladí ľudia vyhrajú výberové konania v novom právnom režime, málokto si dovoľí spochybniť to, že je naozaj za tým rodinná tradícia, osobná schopnosť a nie to, s kým sa poznajú. V angličtine je taká krásna slovná hračka, kde sa hovorí, že namiesto know-how, niekedy stačí know-who, teda koho poznáte. A my potrebujeme systém, kde naozaj bude dôležitý know-how, nie know-who.

Dovoľte mi, takisto sa tam hovorí o zložení komisie, kde ako už bolo povedané, nebude môcť rozhodovať exekutívou a parlamentom dosadená väčšina, bude sa musieť opäť zhodnúť aj so zástupcami prokuratúry, to znamená, dovoľm si tvrdiť, že tento návrh je veľmi veľmi umiernený a vyvážený a práve pre mňa predstavuje v tomto, by som povedal príjemné prekvapenie, pretože politici naozaj keď sa raz dostanú k moci, často zabúdajú, by som povedal, na to, že pred chvíľou neboli a možno zase nebudú a robia systémy len na dnešný deň. To je naozaj vada, ktorá sa môže stať každej vládnej strane a každému ministrovi, ale tento návrh je taký, že pokiaľ by pretrval, tak by, by som povedal bol dobrý bez ohľadu na to, kto bude znovu minister spravodlivosti. Chcel som povedať, že bude dobrý bez ohľadu na to, keby bol ministrom spravodlivosti opäť aj pán Štefan Harabin, ale ako ukázal pán Štefan Harabin, jeho kreatívnosti sa nedokáže postaviť v ceste takmer nič, nieto ešte obyčajný zákon, takže toto by som si tvrdiť nedovolil.

A posledná vec, ktorú tu poviem je, že ten zákon naozaj zavádza stransparentnenie. Ja to spomínam naposledy, lebo stransparentnenie je samozrejme dôležitá vec, ale transparentnosť nám všetko nevyrieši. Takže preto som si ju nechal nakoniec. Mne sa zdajú dôležitejšie tie ostatné body.

A teraz mi dovoľte na záver povedať dve veci. Jedna vec je, že ja naozaj úprimne chápem, že je to zákon úprimne nepochopiteľný pre tých, ktorí všetko, vrátane spravodlivosti, chápu len cez mocenský aspekt a neveria v právny štát, ako sa k tomu opakovane priznal aj pán poslanec Fico. Ak veríte len v to, že politika je my versus oni, kto z koho a pravdu má ten kto má moc a pravidlá sú len na to, aby sa ohýbali a porušovali v záujme momentálnej väčšiny, tak potom chápem, že takýto zákon sa musí zdať divný. Prečo sa tam Žitňanská, teda vláda, už teraz zaoberá tým, že kto bude vo výberovej komisii a aké tam budú testy a teraz kto sa bude môcť odvolať a kde to bude vyvesené. Všetkým vám je to naozaj jasné, lebo keď to vy držíte v ruke tak, tie postupy sú naozaj veľmi transparentné a jednoznačne smerované a verím, že úprimne nie ste ochotní, alebo aj schopní pochopiť, že to môže byť inak.

Takže dovoľte mi skončiť tým, že je toto zákon reformný, je toto zákon učiaci sa, učiaci sa z našej vlastnej skúsenosti, z prokurátora a s inými aspektami verejnej moci a zároveň je to zákon jakobínsky. Je to zákon, ktorý je v súlade aj filozofiou tejto vlády v iných oblastiach, takže ťažko je ho obviňovať z nejakej účelovosti. Osobne si dovoľím na záver tohto vystúpenia vyzvať všetkých kolegov, alebo nie vyzvať, poprosiť všetkých kolegov k tomu, že ak sú tam, a je to možné, nejaké veci, kde tieto princípy nie sú zohľadnené, ktoré naozaj môžu ísť proti tomu, ja osobne by som bol veľmi rád, keby sa ešte na pôde tejto snemovne vyčistili, pretože samozrejme, pri takejto komplexnej zmene sa to môže stať nevedome aj vedome. Takže, ja osobne by som si nedovolil tvrdiť, že tam nie je žiadne písmenko, ktoré treba zmeniť a vylepšiť. Dúfam, že si to nemyslí ani predkladateľ. Ale ako filozofiou a ako celok si myslím, že tento návrh naozaj smeruje k takej zmene v prokuratúre, ktorú sme naozaj čakali pomerne dlho a ktorá, ak sa nepresadí teraz, tak sa obávam, že vzhľadom na konšteláciu politických pomerov a to teraz nemyslím stranícky. Teraz myslím práve na postavenie prokuratúry a na to, ako sa nakoniec práve pre dnešnú absolútnu moc generálneho prokurátora stane vždy objektom politických a mocenských a spravodajských hier. Keď sa to nepodari presadiť teraz, tak sa to dlho presadiť nepodari. Ďakujem veľmi pekne.

(Potlesk.)

Beblavý, Miroslav, 2011.03.22 16:24 - 16:37

Ďakujem pekne. Pán predsedajúci, vážené kolegyne, vážení kolegovia, dovoľte mi aby som vystúpil k predkladanému vládnomu návrhu zákona. Na úvod by som chcel povedať, že je pomerne ťažké vystupovať k tomuto návrhu zákona z jedného dôvodu, že v tejto snemovni samozrejme sme z rôznych politických strán a stojíme na rôznych stranách opozično-vládneho spektra a je prirodzené, keď padajú niekedy možno aj ostré slová, je prirodzené, keď spolu ostro nesúhlasíme, ale pomerne ťažko sa diskutuje v atmosfére, kde sa otvorene a bezostyšne klame. To je niečo čo by sa nemalo ani v takto rozdelenej snemovni. A dovoľte mi, aby som to hneď na úvod ilustroval konkrétne pánom poslancom Ficom.

Budeme hovoriť o niečom čo nepovedal raz, kde sa každý človek môže pomýliť, ale dvakrát, kde už ani pán poslanec Fico sa nemôže pomýliť, a dovoľte mi hovoriť, kde on osobne požiadal teda o vysvetlenie, tak ja mu to vysvetlenie poskytnem.

Odvolával sa na stanovisko výboru ministrov Rady Európy z decembra 2010 zjavne sa spoliehajúc na to, že kto tu v tejto chvíli vytiahne, zistí a nájde. No, ale v dobe internetu a v bodbe dlhých prejavov, sa to dá stihnúť. A preto pán poslanec Fico musím konštatovať, že klamete, a nie ste tu dúfam, že to aspoň počujete, aj keď viem, že na iné názory, najmä tie ktoré vás usvedčujú zo lži, nie ste zvedavý. Rada ministrov Rady Európy konštatoval, že uznáva práve opatrenia realizované postupne od roku 2001, počínajúc novelou ústavy, pokračujúc opatreniami, ktoré spravila pani ministerka, a pokračujúc aj niektorými opatreniami, ktoré boli realizované za vlády Roberta Fica.

To znamená, kontinuálne zmeny smerujúce ku skracovaniu konania. Takisto rada výboru ministrov konštatovala, že dĺžka konania sa skracuje od roku 2004. Je to tam napísané. Môžem vám to odcitovať. A takisto na druhej strane táto Rada Európy konštatovala,

Jasán, Viliam, 2011.03.22 16:38 - 16:39

Ďakujem pekne. Ja len také tri krátke poznámky. Pôvodne sú tu iní odborníci, ktorí sa k tejto téme už vyjadrovali. Na adresu pána Beblavého. Pán Beblavý, vy keď hovoríte o transparentnosti, tak si ja len tak spomeniem, na vašu takzvanú nezávislú minulosť. Všade tam, kde ste pôsobili, tak je to minimálne smiešne. To je prvá poznámka. Druhá. Prestaňte už prosím vás urážať podpredsedu Národnej rady. Vám to naozaj neprísluší, pretože ste príliš mladý človek na to, aby ste mali akékoľvek morálne právo takto hovoriť. A tretia. Vy ako mladý človek, v noci robte niečo iné a nerozmýšľajte o tom ako vládnuť. Na to ste ešte nevyrástli. Ďakujem.

Glváč, Martin, 2011.03.22 16:39 - 16:39

Ja som chcel niečo povedať pánovi kolegovi, ktorý vyčítal podpredsedovi Ficovi, že nepočúva. Tak asi odišiel. A asi zbiera ďalšie údaje do svojej databázy kádrových, on ako šéf kádrového oddelenia SDKÚ. (Zbabelo. Hlas z pléna.) Tak môžem povedať, zbabelo. A myslím si, že podľa jeho všetkých teórií, tak on je rodina s polovicou parlamentu a napríklad teraz s pánom Kaníkom, lebo jeho babka a jeho sú dve babky. Ďakujem.

(Smiech v sále.)

Gabániová, Darina, 2011.03.22 16:39 - 16:40

Ďakujem. Mňa napadlo, teda z histórie, keď už spomenul, že tento zákon je priam jakobínsky. Pani ministerka, Napoleon to chcel riešiť úžasne, perfektne. Každých päť rokov vystrieľať všetkých sudcov. Možno, že vy by ste chceli vystrieľať všetkých prokurátorov, to by bolo potom clear.

Valocký, Jozef, 2011.03.22 16:40 - 16:41

Ďakujem pekne za slovo, pán predsedajúci. Keďže som nereagoval na pani ministerku spravodlivosti a reagujem na pána poslanca Galbavého, dal by som mu niekoľko otázok. Pán poslanec.

(Hrušovský Pavol, podpredseda NR SR. Beblavého.)

Pardon, Galbavý, ospravedlňujem sa.

(Hrušovský Pavol, podpredseda NR SR. Pán poslanec Galbavý je odborník na kultúru.)

Pán poslanec, skúste sa spýtať pani ministerky ako prebiehali transparentné konania na funkcionárov súdov. Vieme, že asi dvesto sudcov podpísalo vtedy petíciu proti ministrovi Harabinovi. Koľko z týchto dvesto sudcov ešte nemá funkciu? To by som sa chcel spýtať pána poslanca, nech sa spýta pani ministerky. A po druhé. Tie transparentné výberové konania, ktoré sú podrobené očiам verejnosti. Mám informácie, že pani ministerka na funkcie dávala ľudí aj ktorí skončili na druhom a treťom, druhom a treťom mieste vo výberových konaniach. Takže, pán poslanec, spýtajte sa pani ministerky ako to je, s tými transparentnými konaniami, ktoré ona robila a bude pravdepodobne ešte robiť aj na prokuratúre. Ďakujem. ktorí skončili na druhom a treťom, druhom a treťom mieste vo výberových konaniach, takže, pán poslanec, spýtajte sa pani ministerky, ako to je s tými transparentnými konaniami, ktoré ona robila a bude pravdepodobne ešte robiť aj na prokuratúre. Ďakujem.

Senko, Ján, 2011.03.22 16:41 - 16:43

Neviem, či je vôbec nutné reagovať na pána poslanca Beblavého, ktorý prečítal to, čo mal napísané, zbabelo ušiel, zrejme cíti, že by nedokázal odpovedať na niektoré otázky, ktoré z pléna budú vyslovené na jeho vystúpenie. My sme si už zvykli, že predstavitelia koalície neustále omieľajú, opakujú a deklarujú, že vo všetkých oblastiach budú férovo obsadzovať, otvorene vyberať, transparentne konať atď. atď., ale skutočnosť je úplne iná. Každá jedna oblasť spoločenského života, ktorú postupne obsadzujete svojimi nominantmi, o takomto konaní nesvedčí, takže máme ozaj obavu, že či to transparentné, férové a výberové konanie vôbec aj v tejto oblasti bude.

A mimochodom, nielen pán poslanec Beblavý, ale aj pani ministerka, myslím si, že je slušné, keby ste oslovovali dotyčného funkcionára tohto zhromaždenia alebo Národnej rady Slovenskej republiky aj jeho funkciou. Je tu pán podpredseda parlamentu pán Fico, my si nedovoľujeme nejakým spôsobom dehonestovať vašich nominantov, ktorí sú vo funkciách, či už podpredsedu, podpredsedov alebo predsedu. My vás tiež nenazývame, pani ministerka, členkou vlády, ale vám stále hovoríme, že pani ministerka spravodlivosti.

Kaliňák, Robert, 2011.03.22 16:43 - 16:45

Ďakujem pekne. Vážený pán predsedajúci, naozaj neviem, či úplne dobre vediete túto schôdzu, lebo, pozrite sa na klub Slobody a solidarity, ani ste im nedali prestávku na hygienické potreby, aj tak tu nikto nie je. Ale tak sa mení vlastne celý prístup k tejto, k tejto, ale kľud, nebud'te nervóznym, pán poslanec, no, však aj k vám sa dostanem. Proste toto je presne o tom, čo som hovoril, že ako sa mení vlastne pohľad na politiku, ako sa mení pohľad

na transparentnosť, ten, čo tu dnes najviac kričí na mňa, hneď po mne, tak v podstate, tiež mal plné ústa transparentnosti a hneď nato dal svojho tatka do vysokej funkcie. (Smiech v sále.) Čiže, to je presne to, my sa neobávame, pán poslanec Galbavý ... (Prerušenie vystúpenia predsedajúcim.)

Kaliňák, Robert, 2011.03.22 16:45 - 16:46

...transparentní pri výberových konaniach, Beblavý, pardon, Beblavý, ale faktom zostáva, niekto je nervózny, pán poslanec, ale pravda je taká, no, niečo ste sľúbili a iné robíte. A to platí aj tu, pri tomto zákone. Faktom zostáva, že, povedzte mi aspoň jedného jediného, koho ste poverili riadením funkcie a nevyhral vo výberovom konaní. To je náhodička, že? Všetkých, ktorých ste zo svojich stranických centrál poverili, tak všetci zrazu vyhrali výberové konania. To už nikomu nevadí? To bolo rečí, že nebudú stranické nominácie, to bolo rečí, že ich zverejníte, tie stranické nominácie a stále ste sa k ničomu nedopracovali. A viete prečo? Lebo ste takí úplne tí malí potkani, ktorí sa pred pravdou hrozne schovávajú a keď už si nevedia pomôcť, tak jednoducho pripravia zákon, ktorý absolútne likviduje samostatnosť a nezávislosť prokuratúry, ktorej sa asi zjavne vy obávate. To znamená, my jej budeme radi čeliť tieto štyri roky, veľmi radi. (Hlas z pléna.)

Kaliňák, Robert, 2011.03.22 16:45 - 16:46

...pán poslanec Galbavý, toho, že by ste snád' neboli transparentní ... (Prerušenie vystúpenia predsedajúcim.)

Hrušovský, Pavol, 2011.03.22 16:45 - 16:46

Panie poslankyne, páni poslanci, pán poslanec Beblavý bol posledným poslancom prihláseným do rozpravy písomne. Chcem sa opýtať ešte predtým, ako udelím slovo pánovi prvému námestníkovi generálneho prokurátora slovo, či sa chce niekto z prítomných poslancov prihlásiť do rozpravy ústne. Pán poslanec Číž, ako siedmy a posledný poslanec prihlásený do rozpravy ústne k prerokovávanému vládnomu návrhu zákona o prokuratúre.

Nech sa páči, pán námestník, udeľujem Vám slovo.

Tichý, Ladislav, 2011.03.22 16:46 - 17:04

Vážený pán predsedajúci, vážené panie poslankyne, páni poslanci. Ďakujem vám pekne, že ste mi umožnili hovoriť k tejto téme pred vami. Či už ste koalíční poslanci, alebo opoziční. Pretože to, o čom chcem hovoriť, sa bude vás týkať práve bez príslušnosti vašej farby.

Prepáčte mi, ale začnem odtiaľ, že nie som generálny prokurátor. Žiaľbohu za to nemôžem, ale dostal som sa do nemilej situácie, že v podstate súboj o toto miesto a o tento zákon začal bez prítomnosti generálneho prokurátora. A to je práve asi na tom najhoršie. Lebo tento zákon ... (Potlesk.) Lebo tento zákon sa mal schvaľovať za prítomnosti nového generálneho

prokurátora. On mal povedať, čo si myslí o tom. On mal vysvetliť svoju pozíciu a čo očakáva od prokuratúry. Chcem začať tým, že, a nechcem sa opakovať tým, čo povedali tu moji predrečníci, pretože oslovil som vás všetkých listom. Vysvetľujem pomerne podrobne, o čo tu vlastne ide podľa nášho názoru, spôsobom právnym. Nechcem zasahovať do vašich politických roztržiek, ani mi to vôbec neprináleží. Považujem to za diskusiu o inom, ale nie o právnych problémoch. Tento právny problém je veľmi vážny. Súdy a prokuratúra v každom štáte sú veľmi vážna záležitosť. A ja si myslím, že ani v tomto štáte to nie je inak a nie je možné, aby zmena zásadná na súdoch a prokuratúre bola možná bez súhlasu opozície, koalície. Aspoň z časti. Pretože každá zmena iným spôsobom, to znamená jednoduchou väčšinou, je dopredu odsúdená na neúspech. (Potlesk.) Počuli sme tu slová o tom, že čo sa stane s prokuratúrou. Môj názor je na to jednoduchý. Ak bude schválený tento zákon takto, takýmto spôsobom, dôjde bez zmeny Ústavy pokútnym spôsobom na zmenu prokuratúry na zmenu na štátne zastupiteľstvo. To je jednoduché. Pretože, keď si pozriete tie oprávnenia, ktoré tu vychádzajú, ktoré bude mať minister spravodlivosti do jednotlivých komisií, to znamená personálne riešenie, disciplinárne riešenie, pokyny, smernice a tak ďalej, vám okamžite musia otvoriť oči, že tu sa zrazu bude nachádzať orgán, ktorý bude oprávnený do tohto zasahovať.

Vypočuli sme si tu Ústavu a teda pani ministerka povedala Ústavný nález 12/98. Ja odpoviem z toho istého nálezu. A z Ústavy článku 2, odsek 2. Štátne orgány môžu konať len na základe Ústavy a v jej medziach. Tak by som chcel vedieť, ak som sa nedočítal v Ústave, kde sa vlastne nachádza, že ministerstvo spravodlivosti, ministerstvo obrany, ministerstvo vnútra, ministerstvo hospodárstva alebo niektoré iné ministerstvo je oprávnené zasahovať do činnosti prokuratúry. Kde to tam je napísané? Ja to stále neviem nájsť. To znamená, že ak takýmto spôsobom sa dostane ministerstvo do tejto situácie, bude mimo Ústavy. Tie zásahy do činnosti prokuratúry budú mimo ústavné. Neviem to inak nazvať. Ak k tomu dôjde, nemám inú možnosť v tejto pozícii, pokiaľ nebudem generálny prokurátor, tak nemám inú možnosť, iba to napadnúť na Ústavnom súde. Ja v tejto situácii zodpovedám za ten rezort a zodpovedám teda aj za to, že či ten predpis sa bude dotýkať ústavných práv a postavenia prokuratúry, alebo nebude. Nemám tam inú možnosť. Ja by som sa ale rád tomuto vyhol a od začiatku som sa chcel tomuto vyhnúť, pretože som chcel komunikovať o tom zákone. Avšak, boli sme v podstate postavení pred hotovú vec. Keď vám dám ako príklad Ústav pamäti národa, ktorý tiež prechádza teraz novelou, a tam sa, prosím pekne, robí komisia z poslancov a z pracovníkov Ústavu pamäti, nuž tak, hádam sme si zaslúžili aj my hádam takú komisiu. Aby urobila analýzu, že čo teda treba alebo čo teda netreba zmeniť na prokuratúre. Ničoho takého som sa nedožil. Nebol som pozvaný ani na vládu, ale naše stanoviská sú jasné. Niektorí vedia, a ktorí si prečítali na našej stránke komparatistiku prokuratúr v podstate v celej Európe. Tam je úplne jasne uvedené, že prečo, načo, začo. My túto otázku veľmi dlho a dávno sledujeme. Ale čoho sme sa dožili namiesto odpovedí? To, že nás označili za leninskú prokuratúru? Prosím vás pekne. A kedy sa dostala táto prokuratúra do Ústavy? A z ktorého parlamentu? A kedy bol schvaľovaný zákon o prokuratúre? Takéto reči a takéto myšlienky jednoducho začali rozbíjať činnosť prokuratúry a nedotýkajú sa len činnosti generálneho prokurátora alebo jednotlivých káuz, na ktoré dúfam, že sa ma tu nebudete pýtať, prosím vás pekne, lebo vám nebudem na ne odpovedať. Čo s Hedvigou Malinovou? Čo s financovaním strán? Ja vám tu na ne neodpoviem. Teraz hovoríme o tomto zákone. Ale to sú jediné kauzy, ktoré mohol niekto niekedy vyčítať, že teda prokuratúra to urobila tak alebo hentak. Lenže tam sú vždy možné dve riešenia. Nikdy nemôžeme vyhovieť obidvom stranám. To sa nedá. To nikdy žiadna prokuratúra neurobí. Urobí to štátne zastupiteľstvo. Pozrite sa na Čechy. Máte tam dobrý príklad. Urobilo to aj štátne zastupiteľstvo v Poľsku. Už druhý rok je zase samostatnou prokuratúrou. Keď som sa bavil o tom s ministrom spravodlivosti Poľskej republiky, že prečo

sa to tak stalo, sa zasmial a povedal mi v poľštine, lebo ja trochu rozumiem poľsky, že pán námestník, ale vám je to asi jasné, u vás sa to tiež musí diať. Tie tlaky z jednej strany a z druhej strany sa ukazovali potom na tom štátne zastupiteľstve a neboli sme schopní sa dostať o krok ďalej. Toto dúfam nikto z vás nechce. Prokuratúra odolávala vplyvom poniektorým politickým, že stíhajte toho, stíhajte tamtoho. Ak nechcete, aby to tak bolo, nech sa páči, máte pred sebou zákon. Lebo niektorí z vás sú teraz na strane koalície, ale ja, boh vie, kde budú za štyri roky. To ja neviem. Kde ja budem za pol roka, tiež neviem. Takže, riešime problém tak, aby zostal po nás čistý stôl a aby nebol žiadny problém.

Dovolím si sa pristaviť pri niektorých veciach mimo môjho listu, ktorým som vás oslovil. A to zaoberanie sa jednotlivými problémami. To, že chýbala analýza, vidíte hlavne aj v takých veciach, ako sú priznanie zákonného oprávnenia ministrovi spravodlivosti vydávať stanoviská a ďalej vydávať tzv. negatívne pokyny. V tom liste uvádzame jednoznačne, že koľko ich teda vlastne bolo. Tých negatívnych pokynov bolo až tri za niekoľko rokov a aj to si dovoľujeme povedať, lebo my tie pokyny nerozlišujeme takýmto spôsobom, ale na zákonné a nezákonné. Pokyn na prokuratúre je vážna záležitosť. Pokyn sa dáva takmer zásadne písomne. Neexistuje inak. A prokurátor, ktorého sa to týka, môže namietat, že on má iný právny názor. A tým som skončil. Ja nemôžem ďalej urobiť nič s tým. Musím to dať niektorému inému prokurátorovi, ktorý teda bude s tým súhlasiť, alebo si to môžem urobiť aj sám. Nemyslíte si, že sa mi to v mojej praxi nestalo. Jednoducho sa mi vzbúrilo celé oddelenie, že oni majú iný názor. Ale ja som ich nemohol znásilňovať. A to ani nikdy neurobím. Všímajte si u nás ten systém, ktorý je uzavretý a ktorého, jednoducho to nejde inak. My sme orgán činný v trestnom konaní a orgán činný v trestnom konaní sa nemôže chovať ako nejaká ukecaná baba. Ja nemôžem všetko prezradiť. Ja musím rozlišovať medzi tou a tou informáciou. A to je tiež ďalší omyl. (Potlesk.) Keby sa urobila dostatočná analýza, tak by sa zistilo, že koľko bolo tých pokynov a čo sme vlastne tým chceli docieľiť.

Stanoviská, prosím pekne, to je ich od troch do päť ročne. Čiže, ak chce s nami ministerstvo robiť stanoviská, prosím, ja som sa nikdy nebránil. Ani žiadny generálny prokurátor predtým. Nikdy sa minister spravodlivosti neobrátil s podnetom na generálnu prokuratúru, prosím vás, vydajte v tejto a v tejto veci takéto stanovisko. Lebo je to takýto právny problém. Jedine minulý rok, keď sa začali ukazovať spotrebiteľské zmluvy, tak na mňa útočilo ministerstvo spravodlivosti, že je taký problém, riešte to. Riešili sme ho. Aj keď nie vydaním záväzného stanoviska. Ale riešili sme ho prakticky, že sme zmenili prístup jednotlivých prokuratúr a prokurátorov. Na školení sme im vysvetlili, o čo ide. Čiže, tieto veci sa dali pekne vyhovoriť, sa dali vyriešiť. Lebo my sme dávno presvedčení o tom, že niektoré veci treba u nás zmeniť. My sme mali pripravený kompletne skoro celé nové predpisy, lebo vieme veľmi dobre, kde sú chyby.

Momentálne je v móde transparentnosť. Ale ja nemôžem chodiť s prokuratúrou ako na prvého mája, s transparentom. To sa nedá. (Smiech v sále.) Pretože ja, ja niektoré veci nemôžem jednoducho predviesť na verejnosť. Zverejňovanie rozhodnutí, tzv. transparentnosť, tam prvé na zmeny. My sme, my sme mali pripravených kompletne skoro celé nové predpisy, lebo vieme veľmi dobre, kde sú chyby. Momentálne je v móde transparentnosť, ale ja nemôžem chodiť s prokuratúrou ako na 1. mája s transparentom, to sa nedá, pretože ja, ja, ja niektoré veci nemôžem jednoducho predviesť na verejnosť. Zverejňovanie rozhodnutí, takzvaná transparentnosť, tam prvé to mieri. Prosím Vás pekne, ak budete mať vnuka alebo nebudaj dcéru, alebo malú vnučku, ktorú budú pohlavne zneužívať. No budete obrovsky nadšený, keď ona bude zverejnená v nejakom rozhodnutí, niekde v dôvodoch, P. Š., ale každý bude vedieť, čo je to P. Š., lebo je to malé mesto, je to Stará Ľubovňa, je to Veľký Krtíš alebo čo. Ja nemôžem jednoducho zverejňovať niektoré veci, ktoré dotýkajú osobnej cti niektorých ľudí.

To je, to je podľa môjho názoru odsúdeniahodné potom. Veď, ak to má byť pre novinárov, tak to urobme ako v Nemecku. Máme predsa tlačového hovorcu, nech informuje. Takúto povinnosť máme. Ale to, aby sa zverejňovalo každé rozhodnutie, takéto niečo v celej Európe nikde na prokuratúrach nenájdete. Rozhodnutia Najvyšších súdov sa zverejňujú, to je pravda, ale za účelom, by som povedal právne podstatným, to znamená, nachádza cestu, ak sú nejaké rozdiely v konaní. O toto práve ide, judikatúra, ale prokuratúra netvorí judikaturu, prokuratúra koná a obracia sa na súd zásadne. Pri zastavovacích uzneseniach je možné aj v inej veci riešenie. Ja som dokonca uvažoval o tom, že napríklad taká, som si pozeral štatistiky, taká, také, taká sťažnosť proti vzneseniu obvinenia. Na 95 percent ju zamietame. Ja som už dávno u nás navrhol, dajme to súdom. Tam vyzeráme neobjektívne, pretože ak je to takéto vysoké zamietnutie a pozeral som si podľa čoho to robia, no to, nie je možné. Alebo zmeníme celý systém, buď to bude robiť iná prokuratúra, nadriadená a nie ten istý prokurátor, ktorý dozoruje alebo, alebo to budú musieť robiť súdy. Čiže my sme dávno uvažovali o takýchto veciach, my vieme v niektorých veciach, ktoré sú slabiny a práve preto som povedal, že tam mal byť nový generálny prokurátor, aby si povedal.

Naviac, dovolil som si jednu vec, celú novelu som poslal tým, ktorí boli kandidáti na generálneho prokurátora. Ani jeden mi nenapísal, že tá novela sú, je v poriadku, ale na moje prekvapenie, pán Dr. Hrivnák mi napísal, že s ňou nesúhlasí v niektorých bodoch. Tak ja som bol prekvapený. Ale dobre, náhodou sa ukázal ako chlap a som bol spokojný, že povedal na rovinu, že toto nie, že tamto by nešiel už. Čiže preto to bolo o nás bez nás, lebo akosi pochopiť ten systém a zmysel o čo tu ide, nazvať transparentnosťou? Aby som mohol do neho vniknúť? Veď to je vylamovanie zatvorených dverí.

Výberové konania, transparentnosť v bode dva. Stalo sa mi teraz pred mesiacom, keď som sa dostal do tejto nechcenej funkcie, že skončilo výberové konanie a ja som bol presvedčený, že na tú a tú funkciu je vhodnejší iný človek, vzhľadom na to, že skončil ten človek vo výberovej komisii ako prvý, ja som musel podpísať, či som chcel alebo nechcel, jeho prijatie na prokuratúru. Takto to skončilo, takže to je odpoveď pre pána poslanca Beblavého na to, že čo je generálny prokurátor. Ak si niekto myslí, že generálny prokurátor je ako Boh, ktorý o všetkom môže rozhodnúť, je na omyl. A to je práve dôkaz, tí okresný a krajský prokurátori, ktorých chcú odvolávať za pár rokov, tu sa zmenili traja generálni prokurátori, niektorí okresný prokurátori sú stále. Prečo asi? Keby mal niekto proti nim niečo, tak sa už odvolávajú. Spomeňte si ako to bolo, keď sa menili ministri spravodlivosti, ktorí okamžite odvolávali potom predsedov krajských súdov. Toto sa u nás nikdy nedeje. My hodnotíme ľudí podľa ich práce. Podľa výsledkov. Ja nemôžem mať hlupáka na prokuratúre. Okresného prokurátora alebo krajského prokurátora. Tým som skončil, pretože tá práca, ja to nemôžem zvládnuť. Generálny prokurátor je zodpovedný za činnosť prokuratúry nielen odborne, ale aj personálne a ak mu zoberiete možnosť, aby zasahoval do personálnych vecí, prípadne aby mu zasahoval niekto iný, vlastne nabúravate jeho ústavné postavenie, jeho zodpovednosť za ten rezort a čo povedal pán Beblavý ďalej, že minister to nepozná. To je omyl. Ministerstvá sú práve hierarchicky usporiadané orgány, teda monokratické, pretože minister zodpovedá aj právne aj politicky za svoje ministerstvo. To mu nikto nemôže zobrať. A takisto v tejto pozícii je aj generálny prokurátor. Tak prečo mi zrazu, keď sa ministerstvám nezasiahlo do ich práv a povinností by niekto zrazu mal zasiahnuť generálnemu prokurátorovi.

Zverejňovanie informácií. Okrem prokuratúry je množstvo orgánov činných v trestnom konaní, ani jeden z tých orgánov nebude zverejňovať tie rozhodnutia, iba my. To je prosím Vás, čo za vyváženosť. Skúste mi to vysvetliť. Kde sa to nabralo, že zrazu vyšetrovateľ policajného zboru, keď zastaví trestné stíhanie, sa nebude povinnosť zverejňovať a naša áno. Tak ako to je. Ale §6 trestného poriadku hovoril pre všetkých jasne a poriadne, toto a toto

musíte zverejniť, ale nesmie to ohroziť ďalší priebeh trestného konania a to je alfa a omega trestného konania. Nebudem Vás ďalej zdržovať svojimi vyhláseniami, ale, ale chcem povedať jednu vec...(Ruch v sále.)(Prerušenie vystúpenia predsedajúcim.)

Hrušovský, Pavol, 2011.03.22 16:46 - 17:04

Pán námestník, prepáčte, že Vás prerušujem, ale chcem sa Vás opýtať ako dlho ešte.

Tichý, Ladislav, 2011.03.22 16:46 - 17:04

Bolo tu, boli tu veci, ktoré sa ma mimoriadne dotkli, že na prokuratúre bola atmosféra strachu. No prosím Vás pekne, ja vyzerám pred Vami ako nejaký bubák, že budem strašiť svojich podriadených. Však kto ma pozná, môžete sa spýtať, ako, ako ktorých som postrašil alebo nepostrašil. To vôbec nie je pravda. Po tomto, o tejto novele, zrazu sa rozbehla nevídaná diskusia. Tíh ľudí nebolo treba ani vyvolávať, ani organizovať zhromaždenia prokurátorov...(Ruch v sále.)(Prerušenie vystúpenia predsedajúcim.)

Hrušovský, Pavol, 2011.03.22 16:46 - 17:04

Dobre, lebo len preto, o piatej máme dohodnuté, o 17.00 hlasovanie, aby som vedel, nech sa páči.

Madej, Róbert, 2011.03.22 17:41 - 18:00

Ďakujem pekne. Vážený pán predsedajúci, vážená pani ministerka, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, vážené dámy, vážení páni. Aby som dal za dosť zákonu o rokovanom poriadku dovoľte mi, aby som v prvom rade navrhol procedurálne návrhy podľa § 73 ods. 3 písm. a) zákona o rokovanom poriadku aby sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla na tom, že vráti predmetný návrh zákona predkladateľovi na dopracovanie a procedurálny návrh podľa § 73 ods. 3 písm. b), aby sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla na tom, že nebude pokračovať v rokovaní o tomto návrhu zákona. Dámy a páni, postavenie prokuratúry je nezávislé od vlády Slovenskej republiky, od zákonodarnej moci. Teda Národnej rady Slovenskej republiky a nezávislé postavenie prokuratúry vyplýva z článkov 149-151 Ústavy Slovenskej republiky. Nie je to prvý návrh, ktorý pani ministerka pravdepodobne v súčinnosti s pánom ministrom vnútra predkladá za účelom podriaadiť justíciu a všetky ostatné zložky v štáte ktoré sa podieľajú na trestnom konaní podriaadiť si politickej moci. Sú to veľmi nebezpečné tendencie, dámy a páni, ktoré treba jednoznačne odsúdiť a treba ich v akomkoľvek možnom rozsahu popierať. Návrh zákona, bolo už o ňom veľa povedané, dovoľm si v sumári povedať najzákladnejšie veci o ktorých práve v prvom čítaní rokujeme a prečo s týmto zákonom nemôžeme súhlasiť. Pani ministerka, hoci jej to ani z ústavy neprislúcha v rámci rezortu spravodlivosti bude chcieť mať rozhodujúci vplyv za ministerstvo spravodlivosti ovplyvňovať trestnú politiku štátu. Chce sa podieľať na vydávaní záväzných stanovísk, ktoré budú záväzné pre prokurátorov v ich činnosti. Záväzné stanoviská bude

musieť každý prokurátor dodržiavať, inými slovami povedané, podľa záväzného stanoviska vo všeobecnosti sa rozhoduje v každom jednotlivom prípade či predmetnú osobu v tej trestnej veci stíhať, alebo nestíhať, či trestné konanie zastaviť, začať, alebo ukončiť. Týmto spôsobom ministerstvo spravodlivosti hoci muto z Ústavy Slovenskej republiky neprislúcha, chce záväznými stanoviskami rozhodovať kto bude na Slovensku trestne stíhaný a kto nie. Ministerstvo v tomto zákone predložilo cez vládu aj riešenie politických výberových komisií. Ministerstvo a táto vládna koalícia chce rozhodovať o tom, kto bude prokurátorom a kto prokurátorom nebude. Rozmeňme si to dámy a páni na drobné. Zavádzané výberové komisie majú byť päťčlenné. Jeden člen bude nominovaný Národnou radou Slovenskej republiky, pardon, volený, dvaja členovia budú nominovaní Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a jeden člen komisie bude menovaný generálnym prokurátorom. Spomeňme si, pani ministerka, akým spôsobom až smiešnym a potláčajúcim základné princípy právneho štátu chcete zvoliť generálneho prokurátora. Štyri funkcie, štyria členovia vo výberových komisiách budú takýmto spôsobom politicky menovaní. Cestou vašich politických reprezentantov. Cestou vášho generálneho prokurátora ktorý má byť do budúcnosti zvolený verejnou voľbou, lebo sa neviete dohodnúť na voľbu tajnej a neviete si skontrolovať vlastných poslancov a bojujete sa ako by znova hlasovali a preto presadzujete voľbu verejnú. Štyria členovia z piatich vo výberových komisiách budú takto politicky menovaní a samospráva to znamená prokurátorská rada bude dopĺňať člena piateho. Podľa návrhu zákona ani jeden z týchto členov nemusí byť prokurátorom. Títo ľudia nemusia vedieť vôbec nič o činnosti prokuratúry napriek tomu, prokurátorov vyberať budú. Ako tomu možno inak povedať? Ako tak, že ministerstvo spravodlivosti, vláda Slovenskej republiky a vládna koalícia chce na Slovensku rozhodovať o tom, kto bude a kto nebude prokurátorom. Rovnako je to aj vo veci disciplinárnych konaní. Po novom, disciplinárne konanie proti prokurátorovi bude môcť iniciovať aj minister. Generálnemu prokurátorovi prináleží najvyššie postavenie v prokuratúre. Na čele prokuratúry je generálny prokurátor. Tak ustanovuje čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky. Napriek tomu, že z tohto vyplýva riadenie personálnych, technických, ekonomických veciach ale aj v rozhodovacej činnosti prokuratúry vy tieto kompetencie generálneho prokurátora upierate v mnohých ďalších ustanoveniach. Okrem toho, že disciplinárne konanie bude teda môcť začať minister, to znamená politický predstaviteľ, hoci za kvalitu rozhodovacej činnosti je zodpovedný generálny prokurátor, povedzme si, ako pani ministerka idete kreovať disciplinárne komisie. Opäť, v disciplinárnych komisiách bude prevaha politických zástupcov. To znamená, bude tam jednoznačný vplyv politickej moci. Disciplinárna komisia bude mať troch členov. Jedného člena bude menovať minister spravodlivosti. Druhého člena bude voliť parlament, teda Národná rada Slovenskej republiky a len tretieho člena v disciplinárnej komisii bude menovať samospráva, to znamená rada prokurátorov. Dvaja z troch členov, to znamená rozhodujúca väčšina budú nominanti politického zastúpenia a zastúpenia v súčasnosti nie iného, povedzme si realitu, ako vašej vládnej koalície. Ako bude vyzeráť odvolacia komisia v disciplinárnych konaniach. Odvolacia komisia bude mať piatich členov. Dvoch členov odvolacej komisie menuje minister spravodlivosti. Dvoch členov bude voliť Národná rada Slovenskej republiky a len jedného člena z piatich samospráva v prokuratúre, rada prokurátorov. To znamená štyria členovia, dámy a páni, z piatich členov odvolacej disciplinárnej komisie budú menovaní a volení politicky. A zase vašou vládnu koalíciou. To je určite predstava pani ministerky spravodlivosti. Zoberme si to, dámy a páni, v celom kontexte. Pani ministerka bude vydávať záväzné stanoviská, to znamená chcieť rozhodovať o tom, koho stíhať a koho nestíhať. Keď niektorí z prokurátorov nebude rešpektovať rozhodnutie na základe vydaných záväzných stanovísk, pani ministerka teraz je to pani ministerka Žitňanská, kedykoľvek v budúcnosti ktokoľvek iný. V tom spočíva možnosť zneužitia politickej moci kým kýmkoľvek iným bude môcť iniciovať disciplinárne konanie voči prokurátorovi, ktorý nevyhoví politickým

rozhodnutiam. A na záver, pani ministerka sama za súčinnosti svojej vládnej koalície v Národnej ade bude menovať a voliť väčšinu členov disciplinárnej komisie ktorí budú rozhodovať o tom, či sa prokurátor dopustil alebo nedopustil disciplinárneho previnenia. V tom spočíva dámy a páni nátlak ktorý chcete týmto zákonom vyvolať na prokuratúru. Prokurátori budú pod tlakom, aby rozhodovali tak, ako si praje súčasná politická moc aby rešpektovali rozhodnutia politické ktoré bude prezentovať minister spravodlivosti a ovplyvňovať aj cestou záväzných stanovísk, iniciovania disciplinárnych konaní ako aj nominácií v rámci disciplinárnych komisií. Je to úžasné, že ten kto navrhuje disciplinárne konanie, súčasne cestou svojich zástupcov bude rozhodovať o tom, či sa osoba obvinená z disciplinárneho deliktu dopustila alebo nedopustila tohto disciplinárneho deliktu. To už naozaj v jednom môžeme mať prokurátora, pardon, vyšetrovateľa, prokurátora aj sudcu a môžeme zabudnúť na celý právny štát. Čo sa týka ďalších nešťastných ustanovení ktoré tu už boli popísané. Zverejňovanie rozhodnutí v trestných veciach nie je veľmi šťastné. Najmä rozhodnutí kde išlo, alebo pôjde o zastavenie trestného konania, tak, kde sa napríklad skutok nestal, nepomôže, pani ministerka, podľa môjho názoru anonymizovanie osobných údajov, nakoľko v malých mestách sa z obsahu rozhodnutia jednoznačne dozvieme o aké osoby ide. Rovnako tak je nešťastné zverejňovať aj procesné rozhodnutia v rámci súdnej agendy či už na ústavnom súde alebo aj na ďalších čo sú právne úpravy, ktoré prijal tento parlament na minulej schôdzi. Je to naozaj nešťastné, keď v rozpore s prezumpciou neviny budú o ľuďoch vynášané informácie, ktoré sa nemusia ani zakladať na pravde na základe rozhodnutí, ktoré boli zverejnené napríklad o zastavení trestného stíhania. Môže dôjsť do zásahu a do vážneho a neoprávneného zásahu do základných práv a slobôd a to najmä základných práv týkajúcich sa súkromia, ochrany pred neoprávneným zverejňovaním a zhromaždením osobných údajov. To sú základné práva vyplývajúce z článku 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. Čo sa týka ďalšieho, veľmi nešťastného ustanovenia v návrhu zákona, a to je zlikvidovanie právnych čakatel'ov prokuratúry. Presne podobný systém, ktorý ste našli pani ministerka pri súdoch, mali ste červené súkno pri mladých ľuďoch ktorí sa pripravovali na funkcie sudcov, prešli výberovými konaniami a na základe zákona im vznikol nárok na obsadenie funkcie sudcu na príslušnom súde, podobný systém na zlikvidovanie mladých ľudí, ktorí sa pripravujú na funkciu prokurátorov, podobný systém si nachádzate i u nich. Chcete ich zo systému vypustiť, pretože predpokladám, že máte už stovky svojich nominantov v KDH, SDKÚ a v ďalších politických stranách, mládežníckych organizáciách a vašich hnutiach, ktorými chcete obsadiť tieto inštitúcie a omladiť na modro prokurátorskú krv. Je to nešťastné aj z hľadiska inštitúcie ako takej. Nemožno funkciu prokurátora obsadiť človekom ktorý sa systematicky predtým nepripravoval na túto funkciu prokurátora. Práve právny čakatel' prokuratúry a justiční čakatelia na súdoch sú inštitúty na základe ktorých sa ľudia pripravujú, tieto osoby pripravujú na výkon funkcie prokurátorov a pri justičných čakatel'och na výkon funkcie sudcu. Okamihom vymenovania za prokurátora a okamihom vymenovania za sudcu im už nepomôže nič. Musia sa samostatne rozhodovať a nesú za svoje rozhodnutia zodpovednosť. Ako chcete zaručiť kvalitu prokurátorského stavu, keď za prokurátora bude z ničoho nič vymenovaný človek ktorý justičnú prax a prípravnú prax v tomto prípade prípravnú prax prokurátora nemá. V Európe neexistuje žiaden štát, kde by sa prokurátori nepripravovali v rámci prípravnej praxe na túto funkciu. To, že politicky zasahujete do prokuratúry vie každý. Ja sa čudujem médiám, že vám to tolerujú a že sú ešte vo svojom v tomto prípade prípravnú prax prokurátora nemá. V Európe neexistuje žiaden štát, kde by sa prokurátori nepripravovali v rámci prípravnej praxe na túto funkciu. To, že politicky zasahujete do prokuratúry vie každý. Ja sa čudujem médiám, že vám to tolerujú a že sú ešte vo svojom prístupe k vám zmierlivé z hľadiska mocenských zásahov do justície, prokuratúry, polície a všetkých mocenských zložiek v štáte. Ďalším dôkazom toho je, že zo zákona navrhujete, aby zanikli funkcie u tých, ktorí ich doposiaľ vykonávajú, krajských prokurátorov, okresných

prokurátorov a všetkých ich námestníkov. Zo zákona teda zaniká 180 funkcionárov. Končí svoj svoje funkcie zo zákona s tým, že od tohto dátumu by mali nastúpiť noví. Samozrejme predpokladáte na základe nových spolitizovaných výberových komisií, že tomu tak môže byť aj skôr. 180 funkcií v štáte o ktorých môžem povedať, že koalíčná svorka sa už ide potrhať o to, ako ich obsadí. Dámy a páni, je mi veľmi ľúto, ale toto je ďalší dôkaz, že vládna koalícia na Slovensku zneužíva moc. Zneužíva miernu väčšinu politickej, vládnej koalície, ktorá, niektorí kolegovia ju označili, že je v polčase rozpadu na to, aby mocenskými nástrojmi ovplyvňovali možno až politiku podľa tých informácií, ktoré máme. Pani ministerka, vy ste sa v rozprave vyjadrili, že cítite silný mandát na tieto zmeny. Tieto zmeny hraničia s ústavnosťou a ba priam sú v mnohých prípadoch protiústavné. K protiústavným návrhom zákonov vám nikto mandát nedal. Silný mandát cítiť nemôžete, pretože nemáte za sebou politickú stranu, ktorá by mala taký prevažujúci mandát, ktorý by vás oprávňoval niečo takéto cítiť. Ja, ale to vám poviem osobne a úprimne pani ministerka, cítim nedostatok pokory. Nedostatok pokory k tomu, aby ste návrhy zákonov pripravovali za širšieho spoločenského konsenzu, aby ste legislatívne zmeny robili spôsobom, ktorý nebude dehonestovať základné princípy právneho štátu, demokracie a plurality politických síl. Základné princípy, ktoré poznajú trojdielne moci v štáte na zákonnú, zákonodarnú, výkonnú a súdnu moc. To sú veci, ktoré bohužiaľ týmto návrhom zákonov, ktoré predkladáte do Národnej rady Slovenskej republiky chýbajú a žiaľ tohto Národnou radou budú schvaľované v ďalšom čítaní. Ja pevne verím, že tak, ako to bolo doteraz aj v ďalšom čítaní pripomienky poslancov Národnej rady budú predložené za účelom odstránenia množstva z týchto nejasností, ktoré boli popísané, z množstva týchto výhrad, ktoré máme. Pevne verím, že aj prezident využije právo veta, tak ako pri vašich zásahoch do justície a pevne verím, že aj v tomto prípade bude podaný návrh na ústavný súd, pretože si v týchto návrhoch zákonov mýlite to, čo je ústavné a čo nieje. Štátny orgán môže konať len na základe ústavy v medziach ako to ustanoví zákon a túto medzu ústavy a zákona jednoznačne pod právnymi normami s nižšou právnou silou ako je ústava a ústavný zákon obchádzate a porušujete. Pevne verím, že v týchto veciach ústavný súd pokiaľ nenájde rozum tu vo väčšine Národnej rady ústavný súd dá za pravdu. Ďakujem pekne. (Potlesk.)

Gál, Gábor, 2011.03.22 18:01 - 18:11

Ďakujem pán predsedajúci. Vážená pani ministerka, vážené kolegyne, vážení kolegovia, začnem s tým, ako skončila svoje prvé vystúpenie pani ministerka, kde povedala, že verí tomu, že Národná rada schváli potrebnú zmenu v systéme prokuratúry. Ja za seba aj za poslanecký klub MOST - HÍD môžem povedať, že áno schválime zmenu, ktorá je potrebná, lebo prokuratúra nefunguje tak, ako chceme. A pod tým, ako chceme si teraz nepredstavujem koalíčnú väčšinu, ale všeobecne akoby chcela spoločnosť, aby prokuratúra fungovala. Dúfam, že na tom sa asi zhodneme aj tu s prítomnou opozíciou. Ale na druhej strane niektoré navrhnuté riešenia vo mne vyvolávajú rozpaky. Keď som prvý krát čítal ten návrh zákona ešte pred medzirezortným pripomienkovým konaním, tak som viac škrtal a pripomienkoval ako čítal. No, ale je to živý materiál absolútne už nejaká iná forma došla sem do Národnej rady a dúfam, že v tom druhom čítaní nájdeme aj spoločnú reč aj na tie problémové body. Poprosím každého, aby nehľadal v mojom vystúpení niečo také odmietavé, že som voči nejakým zmenám, ale skôr možnosť vylepšenia tohto návrhu a aspoň vidíte, že my koalíční poslanci nehlasujeme ako bábk, ale máme svoj názor, a ten názor si presadzujeme v Národnej rade. Ja som nesmierne rád jeden novinár sa ma dneska spýtal, že či nepovažujem za problém, že keď prídu vládne návrhy zákona, tak potom nie sú schválené v takej forme ako prišli, ale proste ich parlament niekedy rozoberám, že nepovažujem to za problém vôbec a teším sa tomu, že

poslanci máme možnosť tvoriť, zlepšiť návrhy, ktoré idú z vlády. Ale sú to také problémy, ktoré ale chcem pomenovať, že taký základný problém považujem, že chystáme riešenia, ktoré, keď sa obráti karta, tak môžu zmariť celý cieľ. Dúfam, že to nebude SMER, ale lebo boli tu aj v minulosti také zmeny, ktoré sme mysleli čo v najlepšom. Uvediem taký príklad, že minister spravodlivosti môže vymenovať za predsedu súdov jedného z prvých troch uchádzačov. Čo sme v období za druhej Dzurindovej vlády kritizovali, keď to išlo do legislatívneho procesu ten návrh, aj prešiel potom a vysvitlo sa, že nebol to dobrý krok, lebo za následného ministra spravodlivosti sa nám to vypomstilo a podotýkam, že aj v tomto návrhu je takéto riešenie, že z prvých troch budeme môcť vybrať a nemusí sa nám to páčiť, keď povedzme bude v ministerskom kresle, kde je pán poslanec Madej, ja som to hovoril, že ho budem často spomínať vo svojom vystúpení, že proste môžeme zmariť ten cieľ, ktorý sledujeme s touto novelou. Ďalším problémom považujem to, a to je to také systémové riešenie, že právny čakatelia prokuratúry je vypracovaný dobrý fungujúci systém prípravy na prax. To nie je problém, asi sa zhodnem aj s pani ministerkou, že ten systém je dobrý. Problém máme s procesom výberu vymenovávaní, tak zmeňme to. Mám problém, že ideme zmeniť celý status právnych čakaťov prokuratúry, pritom s tým nemáme problém. Problém máme s tým, že ako sa vyberajú títo čakatelia, že to je netransparentné, že tam je rodinkárstvo, tak zmeňme to alebo, keď zmeníme celý status právneho čakaťstva, no proste tých kandidátov na post prokurátora, tak zabezpečíme ten odborný rast s tým, že keď spravia skúšku sú vybraný za prokurátorov, vymenovaný za prokurátorov, tak na druhý deň bude vedieť tú funkciu vykonávať, obstojí. Lebo, keď zoberieme ľudí z mimo prostredia prokuratúry zvíťazí v konkurze a na druhý deň má pojednávať nejakú ťažkú vec, tak neviem proste, či ten človek bude mať takú dostatočnú odbornú, ale proste tie nuansy, ktoré potrebuje pre výkon tej funkcie ešte nebude mať v malíčku. No vytvorme systém, aby sme toto zabezpečili. Tiež sa mi nepáčia také maličkosti, ktoré len uvediem, že uvádzať uchádzačov, určitý okruh blízkych osôb, je to tam v zákone. Mne tam chýba, povedzme prečo by tam nemali potom uvádzať, že sú synmi politika, predsedu vlády, poslanca Národnej rady, lebo tam tiež môže sa vytvárať určité rodinkárstvo. Nepovažujem takýto výpočet, taxatívny výpočet za dobrý. Budeme sa snažiť nájsť riešenie, ktoré by nebolo taxatívnym vymedzením, ale nejakým všeobecným. Tiež sa mi nepáči, že musia tam vyvracať anonymné oznámenia. To už ideme na štýl udavačstva, že keď niekto podá na niekoho nejaké anonymné oznámenie, že proste ty si pôsobil tam a tam alebo neviem, ale neviem ako to raz budú tie oznámenia, že bude musieť pred komisiou to vyvracať alebo obhajovať. Ďalším takýmto problematickým bodom je zverejňovanie všetkého. No, zverejňovať transparentnosť z ďaleka hlavne pri trestných veciach nie je všeliak, z ďaleka nie je všeliak. Aspoň, že už vypadlo to, že musia sa zverejňovať aj neprávoplatné rozhodnutia, lebo to by som by som už považoval za fakt neprijateľné z mojej strany. Hľadáme riešenie, že čo zverejniť. Áno, je tam formulácia, že by sa nemali zverejňovať veci, ktoré by mohli ohroziť samotné trestné konanie, ale predsa len, koľko vecí, ktorých prokurátor podá obžalobu skončí právoplatným odsúdením páchatel'a. Ja som aj advokát, ja viem, že koľko. ideme perzekvovať ľudí, lebo nestačí to, že tam zaškrtneme meno, priezvisko, dáme tam iniciály, ale z bydliska z výkonu funkciu alebo z toho skutkového stavu je jasné vydedukovateľné, že koho sa to týka. Čiže tu by som, nie som proti zverejňovaniu rozhodnutí prokuratúry, ale nie všeobecne. Jednak, že nikde to vo svete nieje, ale predsa len na Slovensku máme v niektorých veciach také špecifické postavenie a môže stransparentnenie a zverejňovanie niektorých rozhodnutí napomôcť k tomu, aby sme mali aj v oblasti prokuratúry poriadok. Zákaz negatívnych pokynov. No, chceli sme to zrušiť. Ideme to zrušiť, ale vytvorili sme z toho taký vetíš, taký všeliak. No, podľa štatistiky bolo celkovo vydaných tri - štyri takýchto negatívnych pokynov, tri? No samozrejme, lebo to musí byť v spise, ale poznatky sú iné. Poznatky sú také, že áno tých negatívnych pokynov bolo oveľa viac a udiali sa ústne, čo je síce nezákonné, ale udiali sa. Vieme o nich a práve toto by sme

mali obmedziť, aby ani takéto ústne negatívne pokyny nemohli byť. A nie v jednom prípade ten negatívny pokyn alebo ten pokyn pre toho druhého prokurátora ide z radov nadriadených prokurátorov. Ide z radu nadriadených prokurátorov v úvodzovkách, ktorý taký istý prokurátor, len proste už je starší alebo má väčší vplyv v rámci prokuratúry a pošepká svojmu kolegovi, že počúvaj tam by si mohol takto a takto rozhodnúť. A ten bohužiaľ ten prokurátor v niektorých prípadoch vyhoví. Čiže týmto možnostiam zabráňme a nie všeobecne ako dajme tomu, že nebudú negatívne pokyny a potom bude všetko už v poriadku, lebo to nebude fungovať. Záver. Podporíme tento vládny návrh zákona v prvom čítaní, ale chceme ako už tu pani ministerka naznačila, aby sa odstránili všetky sporné body, chyby, aby sme prijali takú novelu, ktorá rieši problém, ktorý máme a nie evokuje k tomu, že no máme nejaké riešenia, ale problém to nerieši. A hlavne chcem ... podporíme tento vládny návrh zákona v prvom čítaní ale chceme ako to už pani ministerka naznačila, aby sa odstránili všetky sporné body, chyby, aby sme prijali takú novelu, ktorá rieši problém ktorý máme a nie evokuje k tomu, že máme nejaké riešenia ale problém ale problém to nerieši. A hlavne chceme mať novelu, ktorá prežije prípadnú parlamentnú väčšinu Smeru. Ďakujem za pozornosť.

Maďarič, Marek, 2011.03.22 18:11 - 18:13

Rado sa stalo pán poslanec. Pozorne som vás počúval, ja vám chcem tiež poďakovať pretože ste podali dôkaz o nielen o silnom mandáte pani ministerky ale aj o silnej podpore akej sa teší ten návrh, ktorý predložila. A úplne kúzelné sa mi zdalo to ak som to dobre pochopil, že keby ste mali záruku, že budete ešte pri moci nejaké tie ďalšie obdobia, tak iste v zásade ten zákon aj nejakým spôsobom schválili, ale keby tu hrozilo, že by teda Smer mal prísť naspäť k moci tak už to nebude až taký dobrý zákon. Tak, neviem či žartujete ale vážte slová lebo tým vrháte veľmi zlé svetlo na vládnu koalíciu, na vládny návrh zákona a svojim spôsobom odhaľujete tie úmysly a potvrdzujete to čo hovoríme a uistujem vás, že aj sme to dnes povedali. My vrátime tie pravidlá do toho súčasného stavu a určite nebudeme zneužívať tie pravidlá, ktoré vy si teraz nastavujete práve na to, aby ste sa politicky zmocnili ako súdnictva tak aj prokuratúry. A silný mandát pani ministerka gratulujem vám, vidíme aký ho máte veľmi silný.

Gál, Gábor, 2011.03.22 18:13 - 18:14

Ďakujem za slovo pán predsedajúci. Vážený pán poslanec Maďarič, pani ministerka má mandát, pani ministerka teraz podporuje podporu na posun tohto vládneho návrhu zákona do druhého čítania, ktorý aj bude mať. Pani ministerka tiež nemá patent na rozum, nikdy to nepovedala, čaká od nás vylepšenie tohto zákona tomu sa nebráni, my sme k tomu podali ruku a budeme sa snažiť tie pochybnosti, ktoré máme k tomuto návrhu zákona odstrániť, vylepšiť a čo sa týka toho, že či keď sa vráti Smer alebo nie, viete to som myslel fakt žartom, dúfam, že

sa to nestane a ale skôr som mal na mysli to, aby sme vytvorili takú novelu alebo taký systém fungovania prokuratúry, ktorá sa nemusí stále a stále meniť zmenou vlády.

Vitteková, Anna, 2011.03.22 18:14 - 18:52

Ďakujem pekne. Vážená pani ministerka, kolegyne, kolegovia, dnes sa zaoberáme vládnym návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 253/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Osobne uvedený návrh zákona vnímam ako odpútanie pozornosti od voľby generálneho prokurátora. Voľba o generálneho prokurátora ukázala, že na niekoľkokrát sa koalícia nedokázala zjednotiť na tom, aby zvolila kandidáta na post generálneho prokurátora, že koalícia si už jednoducho nemôže dovoliť podľahnúť v tomto zápase, nemôže si dovoliť stratiť tvár a preto by bolo potrebné urýchliť práce na zmene zákona o prokuratúre, aby sa obavy o výsledok voľby zakryli politickým zápasom o obsah návrhu zákona. Sme presvedčení o tom, že ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky a minister vnútra Slovenskej republiky sú si vedomí nereálnosti zmeny ústavného postavenia prokuratúry Slovenskej republiky a generálneho prokurátora a preto sa pokúšajú realizovať svoj zámer, mať politický dosah na činnosť prokurátorov cestou čiastkových zmien presadzovaných prostredníctvom osobitných zákonov. Svoj zámer sa ani len nepokúšajú konfrontovať komparáciou systémov prokuratúry v štátoch Európskej únie. V záujme dosiahnutia sledovaného cieľa je jednoduchšie stupňovať negatívnu mediálnu kampaň proti prokuratúre a návrh zákona pripraviť bez akejkoľvek predchádzajúcej analýzy komparatívnych prác a bez spolupráce s generálnou prokuratúrou.

A teraz prosím, vážení kolegovia dávajte pozor. Necitovala som niektorého z opozičných politikov, či vedenie prokuratúry ale toto je vyjadrenie istého ministerstva v rámci medzirezortného pripomienkového konania, ktoré ako si postupom času však z oficiálnych materiálov sa stratilo. Ale čo už. Poukázala by som na to, že prokuratúra je skutočne dobre fungujúci systém, ktorý jednoducho má taký potenciál, ktorý by sa mohol skutočne aktívnym spôsobom zúčastniť na novele zákona. Priebeh reformy zatiaľ však nebol presvedčivo odkomunikovaný vo vzťahu k občanovi ale ani vo vzťahu k prokurátorovi, ktorý je tiež občanom - voličom ako proces z ktorého by bola evidentná poctivá ambícia súčasnej vládnej koalície urobiť na prokuratúre pozitívne zmeny na odbornom základe a nie na báze reciprocity k čomu sa vlastne posunul obraz reformy prezentovaný médiami. Vrátim sa trochu k materiálom, ktoré iste rezonujú na verejnosti objavili sa v médiách odbornej verejnosti. Povedzme si jedno, vláda sa už ani netají, že nad generálnou prokuratúrou chce mať čoraz väčší vplyv, že návrh zákona smeruje k politizácii prokuratúry, že pripravované zmeny povedú k tomu, že výberové konania budú ovplyvňované politicky. Politický vplyv na prokuratúru je účelom zmeny zákona o prokuratúre. Európska komisia na presadzovanie demokracie pomocou práva tzv. Benátska komisia vo svojej správe o európskych normách, ktoré sa týkajú nezávislosti celého justičného systému a týkajú sa aj časti prokuratúry a ktorá bola schválená v decembri 2010 uvádza, že politické zasahovanie do činnosti prokuratúry je pravdepodobne je také staré ako spoločnosť sama, a že v ranných spoločnostiach by rozhodne prokuratúra bola obvykle v rukách panovníkov, ktorí by vlastne ju využívali na trestanie svojich nepriateľov. História na to iste by našla viacero príkladov. Prokuratúra Slovenskej republiky je súčasťou ústavného zriadenia Slovenskej republiky, generálny prokurátor je ústavným činiteľom, ktorý nesie zodpovednosť za činnosť všetkých štátnych orgánov tvoriacich sústavu prokuratúry Slovenskej republiky.

Ústava konštituuje prokuratúru ako organický článok sústavy právnych záruk zákonnosti v demokratickom právnom štáte. Do jej pôsobnosti patrí ochrana, práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb štátu. To znamená, že Ústava Slovenskej republiky neobmedzuje pôsobnosť prokuratúry v Slovenskej republike len na ochranu zákonom chránených záujmov štátu teda nie je štátnym zastupiteľstvom. Ústava ju nezaraďuje ani medzi orgány výkonnej moci, jej postavenie pôsobnosť vymedzuje oddelene od výkonnej moci v samostatnej hlave nasledujúcej za hlavou upravujúcou súdnu moc. Zo systematického členenia prokuratúry v Ústave Slovenskej republiky ako aj zo znenia samotnej ústavy, a jej dôvodovej správy jednoznačne vyplýva, že medzi výkonnou mocou a prokuratúrou neexistujú žiadne ústavné väzby. Takéto väzby vylučuje už samotná pôsobnosť prokuratúry v Slovenskej republike ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu uplatňovaní právnej zodpovednosti a zabezpečovaním nápravy nezákonnosti.

Navrhovaná právna úprava tento ústavný rámec ignoruje, popiera samostatnosť prokuratúry, funkčnú autonómiu generálneho prokurátora a vlastne neguje základné princípy usporiadania prokuratúry. Popiera aj medzinárodne všeobecne uznávanú neprípustnosť závislosti trestného stíhania od politických koncepcií vlády, neberie do úvahy, že ministerstvo spravodlivosti je ústredným orgánom štátnej správy a ako také podlieha tiež dozorovým oprávneniam prokuratúry. Prokuratúra Slovenskej republiky je dobre fungujúca sústava štátnych orgánov, ktorá v rozsahu vymedzenou ústavou reálne chráni práva oprávnené záujmy fyzických osôb. So zreteľom na úlohy, ktoré patria do jej pôsobnosti je dôležité pre každého obyvateľa tohto štátu, aby nedošlo k despotalizácii pomerov na prokuratúre a k zneužitiu na politické ciele. Pôvodný zákon, ktorý novelizujeme o prokuratúre ako aj zákon o prokurátoroch a právnych čakatelov prokuratúry sú v súlade s tým, čo možno očakávať od legislatívy demokratického štátu. Nenachádza sa v nich nič, čo by odporovalo ľudským právam a možno povedať, že práva a povinnosti prokurátorov sú stanovené so zvláštnym rešpektom voči právam jednotlivcom spolu s ustanoveniami zabezpečujúcimi riadne fungovanie prokuratúry. Toto sú slová, ktoré boli napísané v posudku a ktorý bol vlastne zameraný na preskúmanie návrhov týchto zákonov z hľadiska ich súladu s európskymi pravidlami vo veci ochrany ľudských práv, zásad právneho štátu a demokratického usporiadania spoločnosti s prihliadnutím na odporúčanie Rady Európy. Tento posudok bol vypracovaný generálnym prokurátorom Švajčiarska na základe poverenia Rady Európy.

Zákonodarca by teda nemal mať legitímny dôvod tento posudok ignorovať a schváliť novelu týchto zákonov bez toho, žeby nesledoval aj medzinárodné dokumenty. Čo je podstatné, ministerstvo spravodlivosti pristúpilo k tvorbe tohto zákona bez účasti zástupcov prokuratúry bez toho, žeby sa otvorila celospoločenská odborná diskusia, diskusia stavovských organizácií, odborníkov z fakúlt prípadne vedeckých pracovísk. Ministerstvo spravodlivosti zvolilo skutočne neštandardný spôsob prípravy návrhu tohto zákona v spolupráci s ministerstvom vnútra vlastne vypracovalo paragrafové znenie návrhu zákona zásady "o nich a bez nich". Predkladateľ si zrejme dostatočne neuvedomuje alebo ani nechce uviesť, že právna úprava postavenia a pôsobnosti prokuratúry Slovenskej republiky, postavenia a práv povinnosti prokurátorov nemá byť predmetom experimentov či politických dohovorov toho či iného vládneho zoskupenia, pretože následne nemožno vylúčiť jej zneužitie a tým ohroziť práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb. Návrh zákona v takto predloženom znení nepochybne popiera autonómiu prokuratúry, generálneho prokurátora vo vzťahu k politickej moci a v podstate smeruje len k jedinému cieľu ako som už uviedla k spolitizovaniu prokuratúry. Pokiaľ ide o jednotlivé ustanovenia, ktoré sú asi tým najväčším problémom, nemožno súhlasiť s navrhovanou právnou úpravou pokiaľ ide o funkciu asistenta prokurátora.

Ak sa má zriadiť inštitút asistenta tak na inom princípe ako to navrhuje ministerstvo spravodlivosti a pokiaľ tomu nebudú brániť finančné možnosti štátu. Zásadne však treba odmietnuť to, aby asistenti prokurátorov nahradili doterajších právnych čakatel'ov. Navrhovaná právna úprava o asistentovi prokurátora nahrádza doterajšiu tretiu časť zákona o prokurátoroch, právnych čakatel'ov prokuratúry, ktorá upravuje postavenie právnych čakatel'ov prokuratúry, práv a povinnosti, vznik, zánik služobného pomeru disciplinárnu zodpovednosť.

Skúsenosti jednoznačne potvrdzujú, že právni čakatelia prokuratúry sú v rámci prípravnej praxe riadne pripravení na výkon funkcie prokurátora, takúto záruku navrhovaná právna úprava nám nedáva. Naopak vytvára priestor na to, aby do funkcie prokurátora boli vymenované osoby, ktoré nebudú riadne pripravené na tento výkon. Z navrhovanej právnej úpravy vyplýva, že právne postavenie asistenta prokurátora a jeho pracovná náplň neumožní riadnu prípravu asistenta prokurátora na výkon funkcie prokurátora. Túto prípravu nenahradí ani úspešné zvládnutie odbornej justičnej skúšky, nejde tu len o teoretické vedomosti, ale uchádzač by sa mal právnej úpravy vyplýva, že právne postavenie asistenta prokurátora a jeho pracovná náplň neumožní žiadnu prípravu asistenta prokurátora na výkon funkcie prokurátora. Túto prípravu nenahradí ani úspešné zvládnutie odbornej justičnej skúšky. Nejde tu len o teoretické vedomosti ale uchádzač by sa mal na funkciu prokurátora pripravovať na samostatný výkon, hneď po zložení sľubu prokurátora musí byť pripravený na zvládnutie špecifických úloh patriacich do pôsobnosti prokuratúry po odbornej i organizačnej stránke. Prokurátor nebude jeho školiteľom v tom zmysle, aby ho pripravoval na výkon funkcie prokurátora, práve naopak ak bude kvalitne a zodpovedne plniť svoje úlohy, bude v záujme prokurátora aby zostal jeho asistentom. Právny čakatel' prokuratúry v rámci prípravy na výkon funkcie vykonáva odbornú prax podľa vopred určeného rozvrhu a samozrejme sa venuje aj zvládnutiu špecifických úloh, ktorého ako prokurátora čakajú.

Počas prípravnej praxe na výkon funkcie sa prejaví aj jeho osobnostná stránka, charakter, morálne vlastnosti, ktoré by mali dávať záruku, že funkciu prokurátora vykonávať. Na rozdiel od právneho čakatel'a prokuratúry asistent bude musieť počas celej pracovnej doby vybavovať svoju agendu, agendu asistenta prokurátora, či plniť pomocné úlohy pre prokurátora. Výkon funkcie asistenta prokurátora nie je teda prípravou na výkon funkcie prokurátora. Asistent prokurátora môže predsa v takejto funkcii pracovať až do dôchodku, nemusí sa uchádzať o vykonanie odbornej skúšky a ak ju aj získa nemá zaručené, že niekedy bude úspešný vo výberovom konaní na voľné miesto prokurátora, prípadne nemusí ani o funkciu prokurátora prejavíť záujem. Takýto krok vo svojej podstate znamená zrušenie prípravnej praxe na výkon funkcie prokurátora vo forme systematickej prípravy na výkon tohto povolania. V Európe neexistuje snáď žiaden štát, ktorý by nemal prepracovaný systém prípravy na výkon povolania prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností pred ustanovením, alebo bezprostredne po ustanovení do funkcie. Problematike právnych čakatel'ov prokuratúry získala generálna prokuratúra odpovede z temer 16 štátov Európy a myslím si, že v písomnej forme nám ich aj poskytla. V nadväznosti na uvedené je potrebné zdôrazniť, že v navrhovanej právnej úprave nepredchádzala žiadna analýza, korporatívnej práce, legitímne získanie moci považuje ministerstvo spravodlivosti za dostatočný dôvod na realizáciu svojich predstáv. V dôvodovej správe, ktorá sa obmedzila, iba na ničím nepodložené tvrdenie, že doterajší systém obsadzovania funkčných miest prokurátorov, ktorý preferuje právnych čakatel'ov prokuratúry, že tento systém neobstál. Pokiaľ ide o ďalšie ustanovenie nemožno súhlasiť ani s navrhovanou právnou úpravou zákazu vydávania negatívnych pokynov. Právny poriadok pozná iba pokyny zákonné, alebo nezákonné, prokurátori nesú osobnú zodpovednosť za výkon funkcie prokurátora, aj za vydanie, alebo splnenie nezákonného pokynu. Podľa platného

zenia zákona o prokuratúre a zákona o prokurátoroch, každý prokurátor je povinný odmietnuť splnenie pokynu nadriadeného prokurátora, ak by jeho splnením spáchal trestný čin, priestupok iný správny delikt, alebo disciplinárne previnenie. Ak pokyn nadriadeného prokurátora považuje za rozporný správnym predpisom či právnym, svojim právnym názorom, môže písomne požiadať nadriadeného prokurátora, aby mu vec odňal. Nadriadený prokurátor musí jeho žiadosti vyhovieť a vybavením veci poveriť iného prokurátora, či už vybaviť sám. Každý prokurátor má právo vykonávať funkciu prokurátora bez zastrašovania, nátlaku, prekážok nevhodného zasahovania, taktiež je povinný vykonávať svoje služobné povinnosti nestranne nesmie sa dať ovplyvniť individuálnymi, či čiastkovými záujmami, záujmami politických strán, politických hnutí, či podľahnúť verejnej mienke, alebo oznamovacím prostriedkom.

Pokyny nadriadených prokurátorov sú založené v spisoch, preto nie je problém zistiť, či sú zákonné, alebo nie sú zákonné. Tvrdenie, ktoré je obsiahnuté v dôvodovej správe, že vydávanie takzvaných negatívnych pokynov sa neosvedčilo je nepodložené spracovateľ návrhu si nevyžiadal štatistické informácie z ktorých by zistil, že pokyny, ktoré označuje ako negatívne pokyny sú vydávané celkom výnimočne. Ako sme už počuli za posledných 7 rokov boli vydané tri negatívne pokyny o ktorých snáď bol aj problém zistiť, že vôbec také aj boli. Na vysvetlenie aj takzvaný negatívny pokyn vo význam nekonat', napríklad pokyn zastaviť trestné stíhanie, vo svojej podstate pozitívnym pokynom, v prípade ak je trestné stíhanie neprípustné.

Podľa ustanovenia § 6 odstavca 2 platného zákona pokyn vydaný podriadenému prokurátorovi musí mať písomnú formu. To znamená, že zákonnosť pokynov je ľahko kontrolovateľná. A ak má spracovateľ návrhu podozrenie, že sú vydávané nezákonné, negatívne pokyny, potom by museli byť vydávané inou ako písomnou formou, čo by bolo tiež v rozpore so zákonom. S toho vyplýva, že zákaz negatívnych pokynov nič nerieši a len sťažuje organizáciu a riadenie práce na prokuratúre. Platná právna úprava inštitútu hierarchického odovzdávania pokynov je plne dostačujúca na legislatívne zabezpečenie potrebného stupňa nezávislosti. Preto snaha o legislatívnu zmenu nie je podložená ničím iným, len všeobecným postojom policajtov vychádzajúcich ich nedostatočnej odbornosti, nekritického prístupu k vlastnej práci, ktorý snáď aj vedie k presvedčeniu, že prokuratúra nežaluje, činy, ktoré boli podľa predstáv policajtov dostatočne preukázané. Na miesto zvýšenia odbornej úrovne policajtov vôli predkladateľ legislatívneho návrhu útok na prokuratúru.

Pokiaľ ide o ďalšie ustanovenie, ktoré je tak isto novum týka sa článku 1 bodu 9 § 10 odsek 2 a týka sa stanovísk, ktoré na návrh komisie pre vydávanie stanovísk vydáva minister spravodlivosti. Opäť citujem zo správy Benátskej komisie kde sa uvádza, že existuje len niekoľko štátov rady Európy, kde je prokuratúra súčasťou exekutívy a je podriadená ministerstvu spravodlivosti. Ako príklad je uvedené Rakúsko, Dánsko, Nemecko, Holandsko, komisia konštatuje, že tendencia smerujúca k väčšej nezávislosti prokuratúry je oveľa rozšírenejšia ako trend k prokuratúre, ktorá by bola podriadená exekutive, či s ňou bola spojená. V niektorých štátoch je podriadenosť prokuratúry exekutívne moci skôr otázkou princípu ako reality v tom zmysle, že exekutíva je mimoriadne opatrná a nezasahuje do konkrétnych prípadov. No aj v takýchto systémoch pretrváva základný problém, lebo formálne záruky proti takémuto zasahovaniu neexistujú.

V Slovenskej republike prokuratúra je nie súčasťou ústavného zriadenia, nie je súčasťou exekutívy, nie je podriadená ministerstvu spravodlivosti ako som už povedala medzi výkonnou mocou a prokuratúrou neexistujú žiadne väzby. Navrhovaná právna úprava tento ústavný

rámec ignoruje popiera samostatnosť prokuratúry. Nestrannosť prokuratúry musí byť funkčná nielen formálna. Funkčnú samostatnosť prokuratúry nie je možné presadiť ak zákonodarcia prizná výkonnej moci vo vzťahu k prokuratúre oprávnenia personálneho a organizačného charakteru vrátane oprávnenia riadiť, či usmerňovať činnosť prokurátorov. Predložený návrh zákona ignoruje medzinárodne všeobecne uznávanú neprípustnosť závislosti trestného stíhania od politických koncepcií vlády abstrahuje od skutočnosti, že ministerstvo spravodlivosti je ústredným orgánom štátnej správy ako také podlieha dozorovým oprávneniam prokuratúry netrestnej oblasti. Prokuratúra je oprávnená v rozsahu ustanovenom zákonom vykonávať do nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, to znamená že aj ministerstvom spravodlivosti a to preskúmaním zákonnosti ním všeobecne vydaných záväzných právnych predpisov, normatívnych právnych aktov a rozhodnutí v jednotlivých veciach v oblasti verejnej správy ako aj vykonávaním previerok zachovávanie zákonnosti. Z toho teda vyplýva, že ministerstvo spravodlivosti, ktorého činnosť podlieha kontrolnej právomoci prokuratúry je predkladateľom takej právnej úpravy, ktorá mu umožní dávať záväzné stanoviská prokurátorom ako majú uplatňovať zákony a ostatné všeobecne záväzné predpisy aj pri vykonávaní dozoru, či ministerstvo spravodlivosti dodržiava zákonnosť.

Z dôvodovej správy k pôvodnému zákonu o prokuratúre a medzinárodných dokumentov týkajúcich sa postavenia pôsobnosti organizácie a riadenia práce na prokuratúre vyplýva, že hierarchické usporiadanie prokuratúry je nevyhnutným predpokladom pre jej riadne fungovanie. Zo zreteľom na uvedené je neprípustná taká právna úprava, ktorá by umožnila, aby minister spravodlivosti úradníci ministerstva boli oprávnení riadiť činnosť prokurátorov, prostredníctvom stanovísk, ktorých by prokurátorom záväzne pod sankciou disciplinárnej zodpovednosti určovali ako majú uplatňovať zákony a ostatné všeobecne právne predpisy. Prokurátori musia uplatňovať zákony a ostatné všeobecne záväzné predpisy v súlade so zákonom sľubom, ktorý zložili. Za porušenie svojich povinností sú disciplinárne zodpovedný. Pokiaľ ide o postavenie štátnych úradníkov, toto je založené na vzťahu vertikálnej subordinácie, nemusia mať právnické vzdelanie a nenesú ani žiadnu zodpovednosť za činnosť prokuratúry a žiadnu zodpovednosť nebudú niesť ani za nezákonné či nesprávne výkladové stanoviská. A takúto zodpovednosť nemá ani minister spravodlivosti.

V ďalšom ma zaujala navrhovaná právna úprava a to zverejňovania a sprístupňovania rozhodnutí prokurátora. V danom prípade to má byť ďalším kľúčovým bodom reformy. Navrhovaná právna úprava však nielen že nechráni, ale ani neumožňuje chrániť ústavné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, cti, či dobrej povesti, ochranu mena, súkromného rodinného života. Anonymizácia údajov pred zverejnením rozhodnutia na webovom sídle prokuratúry nepostačuje, často už na základe samotného skutku možno zistiť, koho sa rozhodnutie týka. Navyše s navrhovaného znenia nie je zrejmé po akú dobu majú byť rozhodnutia uverejnené na internetovej stránke generálnej prokuratúry a pokiaľ ide o ich množstvo je to ročne desiatky tisíc týchto rozhodnutí. Súhlasit' nemožno ani zo sprístupňovaním neprávoplatných rozhodnutí verejnosti. Kto má právo nazerať do spisu, robiť si z neho odpisy, výpisy, ustanovujú osobitné zákony upravujúce procesné práva a povinnosti. Navrhované znenie je neprijateľné, môže viesť k mareniu trestného konania, nemožno vylúčiť že k informáciám o prebiehajúcom trestnom konaní sa môžu dostať aj osoby, ktoré potenciálne môžu byť podozrivé a k uvedeným informáciám by nemali mať prístup ani z dôvodov operatívno taktických. V Slovenskej republike platí zákon 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám, ktorý ustanovuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám. Tento zákon platí aj pre prokuratúru. Ak by mala byť prijatá navrhovaná právna úprava § 55 m potom nech sú na internete uverejňované aj všetky rozhodnutia ďalších

orgánov činných v trestnom konaní, tým mám na mysli vyšetrovateľov všetkých ozbrojených zločinov či už politických informáciám. Tento zákon platí aj pre prokuratúru. Ak by mala byť prijatá navrhovaná právna úprava § 55m, potom nech sú na internete uverejňované aj všetky rozhodnutia ďalších orgánov činných v trestnom konaní. Tým mám na mysli vyšetrovateľov všetkých ozbrojených zločinov, či už policajného zboru, colnej správy, vojenskej polície. V opačnom prípade navrhovaná právna úprava nemá žiadnu logiku a neplní svoj cieľ, nemožno ju považovať za nič iné, než za snahu spochybňovať zákonnosť rozhodovacej činnosti prokurátorov pred laickou verejnosťou.

Taktiež by som rada videla, že by sa na webovej stránke objavovali aj rozhodnutia o odmietnutí vecí. Tie sa však týkajú vyšetrovateľov. Dnes sme svedkami zápasu o otvorenú justíciu, otvorenú prokuratúru a ja predpokladám, že v ďalšom období budeme svedkami zápasu o otvorenú políciu. A v tejto súvislosti sa už tiež teším na rozhodnutia policajných orgánov. A ak budú tak zmysluplné, ako napríklad toto, ktorého výrok citujem: "Doposiaľ nestotožnená osoba vystupujúca v pozícii dekana fakulty XY, univerzity XY, aby som zachovala anonymitu, v rokoch od - do, čiže skutočne nebude potrebná v tomto prípade žiadna anonimizácia, lebo nikto, iba celé Slovensko bude vedieť, o ktorého dekana ide, o akú osobu, kde a čoho sa dopustil. Okrem toho navrhované znenie zákona nejednoznačne pripúšťa rôzne výklady. Ak by mala byť prijatá takáto osobitná právna úprava vo vzťahu k prokuratúre, bude potrebné presne vymedziť, ktoré rozhodnutia prokurátora majú byť zverejnené. K problematike zodpovednosti prokuratúry pred verejnosťou sa venuje aj správa Benátskej komisie, kde sa uvádza, že ak je prokuratúra nezávislá, je potrebné uplatniť niektoré konkrétne nástroje jej zodpovednosti. Jedným z nich môže byť povinnosť generálneho prokurátora predkladať verejné správy. Či tieto správy treba predkladať parlamentu alebo orgánu výkonnej moci, to môže závisieť od súčasne platného modelu, ako aj od tradícií jednotlivých štátov. Generálny prokurátor by v takejto správe mal poskytnúť transparentné informácie o tom, ako boli implementované všeobecné pokyny od výkonnej moci. Pri stanovovaní noriem v tejto oblasti majú dôležitú úlohu smernice vzťahujúce sa na výkon funkcie prokurátora, ako aj etické kódexy. Tieto dokumenty si môžu schváliť orgány prokuratúry sami, alebo ich môže prijať parlament alebo vláda."

Týmto požiadavkám v plnom rozsahu vyhovuje aj právna úprava ustanovenia § 11 zákona o prokuratúre, ktorá ukladá povinnosť generálnemu prokurátorovi podávať Národnej rade Slovenskej republiky raz za rok správu o činnosti prokuratúry, z ktorej vyplývajú jej poznatky o stave zákonnosti a ustanovenia ďalších zákonov, ktoré sa týkajú poskytovania informácií verejnosti.

Zo správy Benátskej komisie, ani z iného medzinárodného dokumentu nevyplýva povinnosť prokuratúry zverejňovať rozhodnutia prokurátorov na internete. Pri porovnávaní právnych úprav sa zistilo, že možnosť týkajúca sa zverejňovania právoplatných rozhodnutí prokurátora na webových stránkach prokuratúry nepozná žiadna z krajín Európskej únie.

V ďalšom bode sa venuje uvedený návrh zákona v súvislosti so zánikom vojenských prokuratúr aj ďalším súvisiacim ustanoveniam, ktoré sa teda týkajú zrušenia. Je tu tiež nevyhnutné jednoznačne ustanoviť právnych nástupcov nielen vo vzťahu k agende vojenských prokuratúr, ale aj vo vzťahu k právnym vzťahom finančne zapojených na rozpočet ministerstva obrany, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a vo vzťahu k právnym vzťahom finančne zapojeným na generálnu prokuratúru.

Nie je taktiež žiaden rozumný dôvod na to, ako to vyplýva z uvedeného návrhu, aby hnutelný, nehnuteľný majetok, ako aj ostatné majetkové hodnoty využívali, ktoré celé desaťročia

využívali doposiaľ vojenské prokuratúry na plnenie úlohy prokuratúry, zostali v správe ministerstva obrany. Zrušením vojenských prokuratúr nedochádza k zrušeniu agendy, ich agenda v plnom rozsahu prechádza na iné prokuratúry. To znamená, že od nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy, na základe ktorej dôjde k zrušeniu vojenských prokuratúr, konanie o trestných činoch uvedených v § 16 Trestného poriadku bude patriť do právomoci nevojenských prokuratúr a že tieto nevojenské prokuratúry musia byť takisto personálne, materiálne posilnené minimálne v takom rozsahu, aký bol nevyhnutný na vybavovanie týchto vecí vojenskými prokuratúrami.

Výberové konania. Je to opäť článok, ktorý skutočne vzbudzuje pozornosť. Uchádzač o funkciu prokurátora sa má brániť pred výberovou komisiou proti výhradám uplatneným na internete neznámymi ľuďmi. Anonymne a teda beztrestne, bez akejkoľvek zodpovednosti sú schopní na internetových stránkach kritizovať, spochybňovať, osočovať a takáto právna úprava hraničí s pranierovaním uchádzačov o funkciu prokurátora. Obdobne, aký význam má písomné vyhlásenie uchádzačov o funkciu prokurátora, v ktorom bude uvedený zoznam jemu blízkych osôb na prokuratúre, súde, ministerstve spravodlivosti, vrátane rozpočtových, príspevkových organizácií.

Výhrady treba mať aj voči právnej úprave, kde sa hovorí o výberovom konaní verejnom. Podľa navrhovaného znenia výberovým konaním na funkciu prokurátora sa overujú schopnosti, odborné znalosti, zdravotný stav, psychická vyrovnanosť uchádzača, aj ďalšie skutočnosti, ktoré bude potrebné overiť vzhľadom na povahu povinností prokurátora. Verejné overovanie zdravotného stavu, či psychickej vyrovnanosti asi už je v rozpore s ústavnými právami.

Právnu úpravu, ktorá priznáva ministrovi spravodlivosti právo navrhovať členov výberovej komisie na obsadenie voľného miesta prokurátora alebo vedúceho prokurátora, členov disciplinárnej komisie, či členov odvolacej disciplinárnej komisie možno považovať za neprípustný zásah do samostatnosti prokuratúry. Za takýto zásah možno považovať aj navrhované oprávnenie verejného ochrancu práv a najmä oprávnenie ministra spravodlivosti podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti ktorémukoľvek prokurátorovi so všetkými právnymi následkami, ktoré z toho vyplývajú.

Predložené znenie je v rozpore aj s viacerými medzinárodnými dokumentmi, podľa ktorých by sudcovia a prokurátori sa mali podieľať na voľbe a kontrole vlastných profesijných orgánov a do ich výberu a hodnotenia by nemala zasahovať výkonná moc, ani žiadna iná. Nebezpečenstvo, že v rámci monolitického systému prokuratúry budú pokyny zhora mať väčšiu váhu ako zákon. Pri príprave vymenovania kvalifikovaných prokurátorov bude skutočne užitočný aj názor odborníkov. Toto sa však dá ideálne dosiahnuť iba v rámci existencie nezávislého orgánu ako demokraticky legitimizovanej rady prokurátorov alebo rady starších prokurátorov, ktorých skúsenosti umožnia navrhovanie vhodných kandidátov na vymenovanie do týchto pozícií. Takýto orgán by mohol konať na základe odporúčaní generálneho prokurátora s tým, že daný orgán má právo zamietnuť vymenovanie konkrétnej osoby, ale len s riadnym odôvodnením.

Z navrhovanej právnej úpravy jednoznačne vyplýva, že za slová o transparentnosti výberu prokurátorov sa skôr skrýva zámer politicky ovplyvniť personálne zloženie prokuratúry prostredníctvom výberových komisií zložených prevažne z politicky nominovaných členov. Rovnaký zámer vyplýva aj z novelizácie ustanovení o disciplinárnom konaní proti prokurátorom. Navrhovaná právna úprava nie je teda ničím iným, než snahou získať oprávnenie rozhodovať o tom, kto konkrétne bude nositeľom prokurátorských oprávnení, kto

bude prokurátorom. V konečnom dôsledku tak získa politická moc vplyv na činnosť prokuratúry v Slovenskej republike.

Záverom možno konštatovať, že všetky navrhované prechodné ustanovenia v závere návrhu zákona porušujú ústavný zákaz retroaktivity, ústavný princíp právnej istoty, ochrany legálne nadobudnutých práv a že teda takto navrhovaná právna úprava je účelová a len preto, aby sa zmena voľby generálneho prokurátora zviesla s niečím ďalším a nebila toľko do očí. Takže z týchto vyjadrení rozhodne uvedený návrh zákona nie je možné podporiť. Ďakujem. (Potlesk.)

Hrušovský, Pavol, 2011.03.22 18:52 - 18:53

Panie poslankyne, páni poslanci, téma je vážna, prihlásených do diskusie ešte veľa, dávam slovo pánovi poslancovi Glváčovi, ale chcem sa spýtať, či jeho vystúpenie bude dlhšie, ako čas, ktorý nám, (Hlasy v sále.) no, nie, ja chcem byť korektný navzájom voči jeden druhému. Využime čas ešte, ale ak, prosím? (Hlasy v sále.) Tak, nech sa páči, pán poslanec Glváč, ak vaše vystúpenie bude presahovať čas do 19.00 hodiny, tak preruším a zajtra ráno by ste pokračovali. Nech sa páči.

Glváč, Martin, 2011.03.22 18:53 - 18:59

Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, kolegyne, kolegovia, k obsahu a k jednotlivým návrhom a zmenám, myslím, že bude dosť času v druhom čítaní a chcel by som sa možno vo svojom vystúpení v prvom rade zamerať na niektoré medzinárodné dokumenty, ktoré sa týkajú súčasného postavenia prokuratúry v Slovenskej republike.

Po prvé, niekoľkokrát tuná opakujúca sa zmieňovaná Benátska komisia vo svojej správe o európskych normách, týkajúcich sa nezávislosti justičného systému uvádza, citujem: "Politické zasahovanie do činnosti prokuratúry je pravdepodobne také staré, ako spoločnosť sama. Moderná Západná Európa sa vari dokázala v nedávnej minulosti v širokom rozsahu vyhnúť problému zneužívania prokuratúry, ale ak je to tak, tak hlavne preto, a teraz to dôležité, lebo boli vytvorené mechanizmy zabezpečujúce, že nie je možné vyvíjať nenáležitý politický nátlak vo veciach týkajúcich sa trestného stíhania. V totalitných štátoch alebo súčasných diktatúrach prokuratúra bola a naďalej je využívaná ako nástroj represie a korupcie. Existencia systémov demokratickej kontroly nie je dostatočnou odpoveďou na problém politicky motivovaného stíhania."

Teraz trochu o vás, poslanci koalície a predkladatelia, týranie a väčšina, tyrania (Pozn. prepis.: Nezrozumiteľne vyslovené.) väčšina môže siahať až k využívaniu prokuratúry ako nástroja útlaku. Väčšina sa môže stať predmetom manipulácie a demokratickí politici sa môžu dostať pod populistický nátlak, ktorému sa boja čeliť, najmä ak je to tlak podporovaný kampaňou v médiách.

Po druhé, zacitujem z posudku Rady Európy, ktorý bol zameraný na preskúmanie návrhov súčasných zákonov o prokuratúre a prokurátoroch z hľadiska ich súladu s európskymi pravidlami vo veci ochrany ľudských práv, zásad právneho štátu a demokratického usporiadania spoločnosti s prihliadnutím na odporúčania Rady Európy: "Tieto zákony sú v súlade s tým, čo možno očakávať od legislatívy demokratického štátu. Nenachádza sa v nich

nič, čo by odporovalo ľudským právam a možno povedať, že práva a povinnosti prokurátorov sú stanovené so zvláštnym rešpektom voči právam jednotlivcov spolu s ustanoveniami zabezpečujúcimi riadne fungovanie prokuratúry."

Po tretie, Magna charta sudcov prijatá v novembri 2010 uvádza: "Nezávislé postavenie prokurátorov je základnou požiadavkou pre právny štát." Vy, vážená pani ministerka, vo svojom návrhu popierate všetko, čo som doteraz citoval. jednotlivcov spolu s ustanoveniami zabezpečujúcimi riadne fungovanie prokuratúry.

3. Magna charta sudcov prijatá v novembri 2010 uvádza: Nezávislé postavenie prokurátorov je základnou požiadavkou pre právny štát. Vy, vážená pani ministerka, vo svojom návrhu popierate všetko, čo som doteraz citoval. Popierate aj ústavný princíp samostatnosti prokuratúry v systéme štátnych orgánov Slovenskej republiky. V tomto štádiu sa nechcem venovať jednotlivým ustanoveniam návrhu zákona, pretože koalíčná mašinéria ako predĺžená ruka koalíčnej rady ho určite posunie do druhého čítania. Najhoršie na tom je, že novelizáciou zákona o prokuratúre a ďalších nadväzujúcich zákonov nesledujete žiadny legitímny cieľ. Príčinou tohto cirkusu je len a len vaša neschopnosť zvoliť si v Národnej rade svojho kandidáta na generálneho prokurátora. Akýkoľvek iný dôvod je vyfabulovaný a slúži výlučne na zakrytie pravej podstaty veci - mocenské ovládnutie a spolitizovanie prokuratúry. Novelizácia zákona o prokuratúre a následne teda aj rokovacieho poriadku v zmysle zavedenia verejnej voľby sú znásilňovaním ústavy a jej princípov ako princípov právneho štátu.

Vážení koalíční poslanci, pani ministerka, týmto legislatívny návrhom plne dokazujete ako vám je úplne jedno čo je a čo nie je v súlade s ústavou, medzinárodnými chartami a zákonmi. Dvojica bývalého ministra spravodlivosti a dnešného ministra vnútra a dnešnej ministerky spravodlivosti, teda dvojica Lipšic - Žitňanská, už nám jeden právny experiment predviedla ešte v čase ministrovania na ministerstve spravodlivosti pánom Lipšicom a vami, keď ste boli štátna tajomníčka.. Urobili ste si vzorec na ovládnutie súdnictva, pre ktorý ste boli, pani ministerka, ochotná ako tu už bolo spomínané odísť aj ako odborníčka z KDH a za ministerské kreslo prejsť do SDKÚ a akurát, že tohto vzorca vám nevyšlo a prišli vám do toho voľby a po voľbách si do toho vzorca, ktorý ste si vy dvaja pripravili vám do toho sadol Harabin a ten si za vaše xy dosadil čísla. A dnes je Harabin tou najväčšou, najhoršou personou v súdnictve, ale pritom len dosadil čísla do vášho vzorca. Tandem Lipšic - Žitňanská pokračuje aj ďalej a v tomto kontexte vám oprášim starú hádanku alebo možno vtip, len trochu ju obmedzím, pretože nie je to len váš návrh, ale určite veľkou mierou minister vnútra alebo naplňate predstavy ministra vnútra a on určite má tuná svoje predstavy prenesené. Polícia za Kaliňáka, aký bol rozdiel medzi políciou za Kaliňáka a za Lipšica. No asi taký ako za niekedy hovorilo aký je rozdiel medzi políciou a Štátnou bezpečnosťou, že za Kaliňáka sme mali trestný čin a hľadali sme páchatel'a. Za Lipšica máme páchatel'a a hľadáme trestný čin. A, vážení koalíční poslanci, hlavne na vás chcem apelovať, že bude to len dovtedy, kým vy sa neuvidíte v tej kolónke páchatel' a nebudete mať s týmto problém. Uvedomte si, že raz to môže byť aj inak. Ďakujem za pozornosť.

Sulík, Richard, 2011.03.23 08:56 - 09:04

Dámy a páni, poprosím vás, aby ste sa dostavili do rokovacej miestnosti, budeme pokračovať 16. schôdzou Národnej rady.

Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, otváram 2. rokovací deň 16. schôdze Národnej rady. Na dnešnom rokovanom dni ospravedlnenie nepožiadali žiadni poslanci. V rokovaní pokračujeme v prerušenej rozprave v prvom čítaní o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, tlač 279.

Poprosím ministerku spravodlivosti, aby zaujala miesto určené pre navrhovateľov a spravodajkyňu, ako vidím už je na mieste pre spravodajcov. Do rozpravy sú ešte ústne prihlásení, pani poslankyňa Dubovcová, pán poslanec Číž a pán poslanec Mamojka. Dávam slovo pani poslankyni Dubovcovej. Nie je tu. Stráca poradie. Pán poslanec Číž. Pán poslanec Číž tiež nie je, stráca poradie. Pán poslanec Mamojka už raz poradie stratil, opätovne tu nie sú. Vyhlasujem všeobecnú rozpravu za skončenú.

Chce zaujať stanovisko navrhovateľka? Spravodajkyňa? Prerušujem rokovanie o tomto bode programu.